

ELFULL

de l'Albera Marítima

Juliol de 2009

Portbou – any XII – número 59

ROMAN09

Amb la col·laboració de l'AJUNTAMENT DE PORTBOU i de la DIPUTACIÓ DE GIRONA

NINOTALLA per Carles Roman

FORTBLOW CITY

"EL DUEL"

EDITORIAL

EL COMPLIMENT DELS DRETS LINGÜÍSTICS DEPÈN DE TOTS

Sembla que s'ha tornat a engegar una ofensiva, dogmàtica i irracional, contra la llengua catalana (el seu ús i la seva normalització) per part dels diversos sectors nacionalistes espanyols, molt radicalitzats, els quals pretenen que el català esdevingui una llengua morta a l'estil del llatí. De tota manera, depèn de nosaltres -de tots els ciutadans de Catalunya- en tots els diferents àmbits, exigir el respecte que cal per a la llengua pròpia de Catalunya. És a dir, el compliment dels drets lingüístics, entesos com a drets fonamentals, depèn de cadascú de nosaltres.

Aquesta campanya –política, mediàtica, social, judicial i econòmica– contra la llengua pròpia de Catalunya s'està convertint en una autèntica violació dels drets lingüístics dels catalanoparlants. Un exemple diàfan d'això el tenim en la reacció del Consell General del Poder

Judicial (màxim òrgan de control i disciplina dels jutges i, teòricament, independent del poder polític) que va donar carpetada al cas d'una jutgessa de Barcelona que havia obligat un testimoni a declarar en castellà. Davant d'aquesta discriminació flagrant, des del consell de redacció del Full ens demanem, per sentit comú. ¿Que potser a casa nostra no existeixen els intèrprets i els traductors?. El més greu de tot és que aquesta decisió injusta, de clara vulneració dels drets lingüístics, entraria en conflicte amb cinc normatives bàsiques que emparen, protegeixen, explícitament l'ús del català, tant en l'ordre jurídic, econòmic, polític com social. Són les següents:

- 1.- La Constitució Espanyola, en els articles 3.2 i 3.3.
- 2.- La Llei Orgànica del Poder Judicial, en l'article 231.5.
- 3.- L'Estatut de Catalunya de 2006, en els articles 6.1, 6.2 i

33.2.

4.- La Llei de Política Lingüística 1/1998, en l'article 13.

5.- La Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries (ratificada per l'Estat espanyol el 2 de febrer de 2001), en l'article 9.

En definitiva, els catalans, la ciutadania de Catalunya, amb tota la normalitat del món i amb la força de la legitimitat democràtica, ha d'exigir a l'Estat espanyol una cosa tan senzilla com és el respecte a la llei; malgrat que, alguns, cada dia ens mortifiquin amb dogmatismes preconstitucionals molt tronats. De fet, el problema de debò rau en la manca de voluntat política per entendre i assumir, amb normalitat i esperit democràtic, la realitat plurilingüe i plurinacional de l'Estat espanyol, tal com existeix a les autèntiques, a les avançades, democràcies lingüístiques de Suïssa, Bèlgica, Finlàndia o el Canadà. ■

QUIN PORTBOU VOLEM?

La gran tasca de tot governant, i més en un municipi petit com el nostre, és millorar el seu poble: fer-lo més acollidor, més ordenat, més net i polític. Això, que sembla una comesa relativament senzilla, a casa nostra, resulta especialment complicat. A Portbou, per la seva història, idiosincràsia col·lectiva i tarannà socioeconòmic, els canvis sempre han estat difícils; però davant la pregunta. Quin Portbou volem? La resposta positiva, coherent, cívica, a favor del progrés i del bé comú no pot ser una altra. Hem de canviar per millorar, hem de canviar per vèncer

les inèrcies conservadores d'unes minories que volen mantenir els seus privilegis. Hem de canviar, sense imposar, però combatent la manipulació. Tot això, adquireix més validesa quan, aquest canvi, es fa per mitjans escrupolosament democràtics, amb tota la força de la legitimitat política de dona l'estat de dret.

Des del consell de redacció del Full considerem que la funció principal d'un Ajuntament és transformar el seu municipi, amb el màxim consens possible, per tal d'adaptar-lo al futur. Com ja hem dit abans, Portbou té una història molt particular que el fa

molt diferent d'altres pobles de la seva contrada. Això implica, amb més raó, que cal canviar per millorar i, tot plegat aprofitar-ho, per no cometre els errors d'altres municipis que fa més anys que viuen del turisme. No hi ha dubte que l'Ajuntament actual, en els seus escassos dos anys de mandat, ha tingut una gran ambició ciutadana i molta voluntat política per tirar endavant projectes per tal de millorar el poble. Se'n podria fer una llarga llista. Des de l'intent de solucionar el problema de l'aigua amb el mínim de molèsties a la població, passant per la creació

d'illes ecològiques i d'una millora integral de gestió del tema de la neteja fins a una implicació molt acurada del gran "diamant en brut" que és Walter Benjamin, amb la seva derivació en qüestions de la memòria històrica (l'excel·lent organització de la diada del tren de l'exili). També l'organització de diversos festivals culturals (festival Surpas i Festa del Grafisme) que han significat fer possible que s'allargui la temporada turística, tot incidint molt positivament en el comerç i la restauració, i en general, en una millora de l'activitat econòmica local. A més, s'ha sabut agafar el rave per les fulles en temes que no són de competència municipal, però que tenen una incidència directa en la quotidianitat portbouenca, com és el cas de la qüestió vidriosa del tren. Sobre això, considerem que la Cimera Internacional Ferroviària, el novembre del 2008, va ser un gran encert, que va donar un gran impuls al municipi. Doncs bé, des del Consell de re-

dacció del Full, pensem que aquesta és una feina clara i diàfana feta en els darrers dos anys,

Des del consell de redacció del Full considerem que la funció principal d'un Ajuntament és transformar el seu municipi, amb el màxim consens possible, per tal d'adaptar-lo al futur. Com ja hem dit abans, Portbou té una història molt particular que el fa molt diferent d'altres pobles de la seva contrada. Això implica, amb més raó, que cal canviar per millorar i, tot plegat aprofitar-ho, per no cometre els errors d'altres municipis que fa més anys que viuen del turisme.

en benefici de tots els portbouencs, que no es pot amagar, que ningú no pot negar. Ara s'estan començant a posar les bases d'una nova viabilitat al

passeig marítim. Es dona importància al vianant en tot el terme municipal, així com al mateix temps s'està ordenant i posant els mitjans necessaris per una millor ordenació viària. Tot aquest treball cal entendre'l com una actuació municipal a favor de l'ordenació urbanística, de la millora de la mobilitat. És un, molt important, pas endavant a favor de més qualitat de vida per a la gran majoria dels portbouencs.

En definitiva, a la pregunta: Quin Portbou volem? Des del Consell de redacció del Full considerem que només es pot respondre, amb coneixement de causa, a aquesta interrogant tenint la informació adequada i fugint de tota manipulació tergiversadora. A Portbou, en aquests moments, s'estan construint les bases per a un poble millor, i això s'està portant a terme, d'una forma conciliadora, amb informació, amb diàleg i tot respectant escrupolosament la legislació vigent. ■

CARTES AL FULL

LES MEVES COMPANYYES DE GENERACIÓ

Quan parlo de generació em refereixo a les noies nascudes als anys 1927 i 1928. Quasi totes encara hi som "vivas y coleando". La majoria hem anat a les mateixes escoles. Jo vaig anar primer amb la Sra. Montserrat, tret dels mesos que vam anar als col·legis de la muntanya amb el Sr. Mínguez (crec que es deixa així). Pocs mesos i va esclatar la guerra del 36 i al primer bombardeig vam marxar. Portbou no tindrà mai uns col·legis com aquells amb tant d'equipaments: sala d'esbarjo, gimnàs, lavabos amb dutxes, etc.

Quan van entrar els "nacionals", en ser unes escoles fetes pel govern de la república, i certament una mica deteriorats, es varen abandonar. Van fer servei de caserna per a soldats i més tard de vivendes improvisades. Doncs bé, com he dit abans, totes les companyes vam anar amb les mateixes mestres: la Sra. Montserrat, la Sra. Maria Teresa i la Sra. Pilar. I també totes les companyes hem fet els mateixos anys. Unes vivim a Portbou, altres no. Tot això ve a tomb perquè m'ha passat pel cap el fet de poder celebrar amb una festa i un dinar

de germanor amb totes les que quedem d'aquella generació. Les que pugueu amb els vostres marits i les que no amb els vostres fills o filles i altres amics. Espero que la idea que us proposo us agradi. Ho anirem recordant, d'acord? Moltes felicitats a totes! Abans d'acabar un record per a totes les persones que aquest passat any i l'actual ens hagin deixat: que en la seva última estada reposin en pau. Us ho desitja la vostra amiga. **Nati Peral i Homs. Portbou**

EN RESPOSTA A UN DELS ÚLTIMS "PARLEM-NE" DE CIU RELATIU A LA SALA POLIVALENT

Des de fa dos anys, estem lluitant per posar en ordre el tema esports que malauradament estava, no direm deixat, sinó oblidat. No s'havia fet res davant del PIEC (Pla d'Instal·lacions Esportives de Catalunya). Aquest organisme ens va instar a fer un MIEM (Mapa d'Instal·lacions Esportives Municipals) motiu pel qual s'ha retardat tot. Ara estem en la fase de realització del mapa i primera sorpresa: ens comuniquen que en el PIEC Portbou figurava que ja tenia un poliesportiu en funcionament.

On és? Qui l'ha autoritzat? On ha anat a parar l'import que se suposa que hauria costat? Qui no s'ha adonat en vuit anys d'aquest fet? ... Nosaltres en menys de dos anys, sí.

Tot això retarda i molt les tasques per a demanar ajuts, per a programar feines, projectes i tirar endavant una de les fites, que a mi personalment, més em van engrescar a tornar novament a l'Ajuntament de Portbou.

Ja sé que diran que vostès no tenen cap culpa de tot això. Que això es va fer abans. I tenen raó, però posats a demanar motius i responsabilitats comencin a fer-ho amb els qui tenen més a prop, com l'anterior alcalde que preci-

Foto Gubert

sament anava a la seva llista. No sé si al final es podrà fer o no el tan demanat poliesportiu o sala polivalent, però no tinguin cap dubte que tots nosaltres posarem

molt més afany i treball del que s'ha posat fins ara. ■ **Llorenç Novés, Regidor d'Esports de l'Ajuntament de Portbou**

TORNARÀ, PORTBOU, A TENIR FUTUR?

En llegir aquest titular us pensareu que sóc molt negativa. Sí, sóc molt pessimista. Ja sé que això no és bo, no cal ser així. Hem de ser positius i pensar que Portbou ha tingut molts alts i baixos i en aquest sentit hem de pensar que un moment o altre les coses han de canviar, han d'anar millor. Per exemple, jo em pregunto, tindrem sort amb l'estació? És clar que sí! He vist a la televisió que hi ha moltes persones que no deixen

d'insistir i lluitar pel ferrocarril. Això és bo. Endavant i que no decaiguin.

El nostre estimat poble ha sofert moltes bufetades. Aquest cop és més complicat, però ens n'hem sortirem.

Segurament pensareu que la Nati somia truites, però jo crec en tots els ciutadans i amb la nostra energia positiva i entre tots farem que el nostre poble reneixi una altra vegada.

Sé que som un poble de gent gran i molts podeu pensar que "por lo que me queda en el convento..." No hem de pensar així. Grans i joves hem de ser positius i cada dia hem de repetir, amb esperança, que a Portbou el futur li serà grat i les coses li aniran bé.

Amb la nostra energia positiva hem d'ajudar les persones perquè continuament es "moguïn". Estimats ciutadans del poble, no

us rendiu, cal lluitar. Us ho diu una persona que és molt negativa i que d'ara endavant es compromet a pensar en positiu.

Canviant de tema, pensareu que escric bajanades, però és que estic molt cremada. L'altre dia, mirant i escoltant el temps a la "caixa *tonta*" (perquè és això: deu minuts de pel·lícula i un quart d'hora de publicitat), em vaig empenyar

—perdoneu l'expressió— ja que assenyalaven 200 quilòmetres hora la força del vent. I jo pregunto, quantes vegades ha bufat a Portbou a aquesta velocitat? Després diuen que és a dalt de la muntanya on hi ha l'observatori. Molt bé, i al

poble no hi ha cap mesurador? Sembla que allò que passa a Portbou no té mai cap importància, i no és d'estranyar. Abans quan parlaven del nostre poble no el sabien situar mai. On és? És a França?

Ara, per bé o per mal, sembla que se'n parla més. Serà pel vent? No! Per cap tema.

Recordeu l'any 1987 quan vam tenir l'aiguat de més de 200 litres per metre quadrat amb contenidors i cotxes a mar, més de mig metre de fang, etc. Gairebé no se'n va parlar.

Ara, en canvi, surt Portbou a tota hora. Onades de nou i deu metres quan fa un llevant. Quantes vega-

des hem patit a Portbou aquestes onades? Només recordo una vegada quan l'alcalde era en Paco Martínez. Però no res, no té cap importància.

Fa pena veure el poble tan bonic que tenim, tranquil i acollidor i que se'n parli tan poc. Potser sí que no convé que se'n parli massa, estarem més tranquils.

Què et sembla estimat Portbou? Perdona'ns pel poc interès. Has passat de ser gran a ser ignorat. Això sí, no pas per tothom. Molts t'estimem i no deixarem que t'enfonsis en l'oblit.

Visca Portbou i els seus ciutadans!

■ **Nati Peral i Homs. Portbou**

PENSIONS, PENSIONISTES I JUBILACIONS

Constantment s'escolten i es lleixen molts disbarats de tots tipus i de tots els temes. Alguns no poden tenir cap transcendèn-

El que s'hagi allargat l'esperança de vida en una mitjana fins als vuitanta dos anys, no vol dir que sigui un gran èxit, si no va acompanyat de una millor qualitat, (...)

cia, tota vagada que no tenen cap sentit ni cap argument, fruit de les ganes de parlar i per intentar tenir un mínim de protagonisme. Tanmateix hi ha altres disbarats, que per ser exposats per gent de rellevant prestigi i responsables d'entitats i institucions, fan que el disbarat sigui més greu. S'està debatent la conveniència d'allargar el període laboral fins als setanta anys, argumentant la davallada de contribuents a la Seguretat Social, amb una demografia preocupant, repercutint als seus ingressos, que en un futur pròxim, pot perillar els sistema de pensions establert al nostre país. Jo de matemàtiques només arribo fins al que em permet els dits de les mans, però el sentit comú em va

molt mes enllà, i això és el que manca, tal i com molt es diu, que és el menys comú de tots els sentits. Si a la majoria dels obrers de la construcció, del transport, metal·lúrgia, agricultors i ramaders, etc., etc, en arribar a seixanta-dos anys els poguéssim posar a les oficines dels bancs i caixes d'arreu de l'estat o que tinguessin un treball el qual l'artrosi no els impedis portar a terme la seva activitat, tindria un sentit escoltar tant de disbarat, com el que estic dient jo en aquest comentari. El 90% de la població obrera, en arribar als seixanta-dos anys, ja comença a baixar el rendiment laboral, majoritàriament per l'absentisme, justificat mitjançant el diagnòstic i la baixa mèdica, repercutint a l'empresariat, que si això ho prolonguem fins als setanta anys, es pot convertir en un suplici per el sector empresarial.

El que s'hagi allargat l'esperança de vida en una mitjana fins als vuitanta-dos anys, no vol dir que sigui un gran èxit, si no va acompanyat d'una millor qualitat, des del moment que hi ha moltíssims casos que les famílies en son dependents i conseqüents, suportant els desequilibris d'aquesta circumstància, amb una qualitat de vida que en molts casos no és la

que mereix un ciutadà que tota la vida ha lluitat i contribuït per un estatus digne. per més que el govern digui que fa en benefici del benestar, això no arriba enlloc, mentre que per tirar una família endavant, s'hagi de tancar la porta per haver d'anar tots treballar, quan hi ha feina i, si no n'hi ha, encara és pitjor.

No es poden rebaixar impostos si volem serveis de qualitat i garantits, però sí que es poden reduir despeses, procurant més rendibilitat en aquells sectors els sous dels quals depenen dels pressupostos de l'estat, que vol dir que són diners de tots els ciutadans, i controlar factures i pressupostos, perquè les comissions no encareixin el producte, o perjudiquin la qualitat. Un President de una Diputació cobra 98.000 € a l'any, davant dels 14.000 € de la majoria dels ciutadans que tenen la sort de tenir una feina, això és vergonyós i insultant; de ben segur que no es l'únic cas que mereix una revisió administrativa, però una vegada més es fa evident que el polític prioritza els seus interessos, als dels ciutadans. ■ **Màrius Vella. La Bisbal d'Empordà**

UNA EMOTIVA TROBADA

Molts de qui llegireu aquest escrit heu estat alumnes del mestre Ramon Surroca, un professor que fa seixanta anys va estar a Portbou i va deixar un bon record.

A casa s'ha parlat molt de la seva manera d'ensenyar i d'ell com a persona.

Un dia en Joan Boniquet ens va dir que després de molta recerca va esbrinar que el Sr. Surroca vivia a l'Escala. Es va posar en contacte amb la seva dona i el passat 22 d'abril el varen visitar a casa seva en Joan Boniquet, en Miquel Comas i en Joan Gubert. Va ser una trobada molt emotiva. El mestre Surroca té 93 anys i només recordava en Morte i en Trasobares; un perquè era baixet i l'altre perquè era molt alt.

Tots quatre varen estar parlant dels anys que va viure a Portbou i de la seva feina com a mestre.

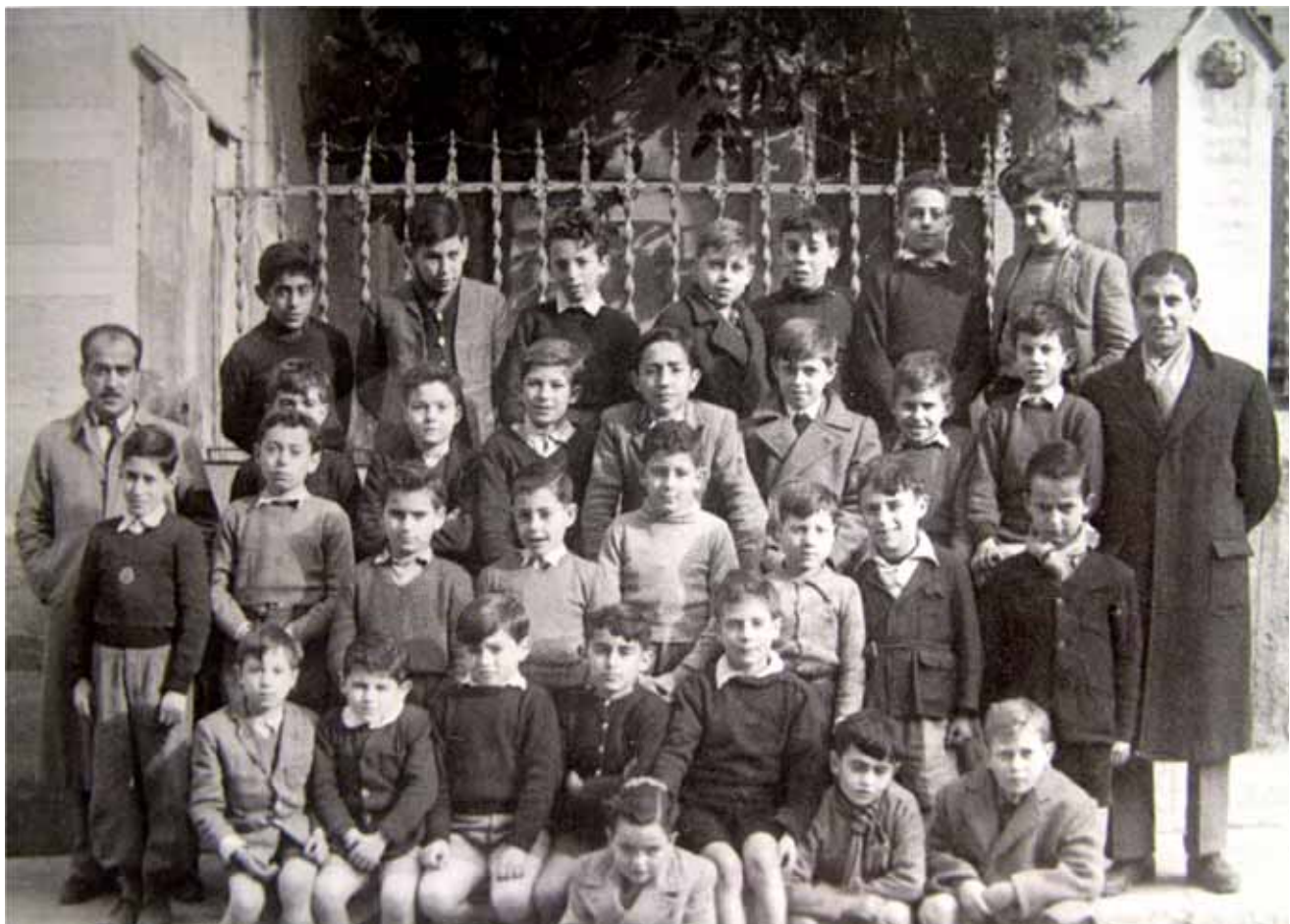
Tots els professors es recorden amb certa enyorança, però per

desgràcia no són amb nosaltres. Per això és bonic poder expressar i explicar aquesta emotiva trobada amb el Sr. Surroca aquest passada primavera.

Per a ell tot el nostre record. ■
Maria Àngels Macias Delestal. Portbou

Foto M. Macias

OPINIÓ

PATAPUM, per Sílvia Serdà i Cabré

El temps canvien i la història dirà segurament que aquesta ha estat una era de canvis que marcarà un abans i un després, igual que segles enrere ho va ser l'època de pedra, l'edat moderna, la revolució industrial etc. Ara ens toca viure l'era de les comunicacions, la globalització, la velocitat i d'aquí se'n derivaran inèrcies i

gaudint de la convivència al mar amb altres barques, també molt antigues, participant de la vida marinera de la costa catalana. Em vénen al cap nom d'embarcacions com Popeye, Garigall, Martí, Norai, Dofí, Costa Brava, Risueño, Chirris, Mestral, Angela, Met... i tantes d'altres. No ha estat fàcil prendre aquesta

era molt jove.

La història del Patapum és senzilla, el va fer construir el meu avi Lluís Cabré Ycart per en Ferran de Llançà. Volia una embarcació que aixequés la proa, l'anterior que havia tingut no ho feia. Se li va instal·lar un motor "Boduin" i va entrar a la platja de Portbou l'estiu de 1931, just quan va néixer la meua mare Catalina Cabré Basco.

De l'origen del nom no ho sabem segur: uns deien, el meu avi entre ells, que l'embarcació en entrar a port, hi xocava, i el mariner deia "vigila que no faci PATAPUM!". Molts recordareu que llavors era costum que els més petits de la barca érem els qui ens posàvem a proa, asseguts amb les cames estirades per tal de frenar l'embranchada fins el port.

Altres diuen que el nom era degut al fet que el meu avi l'anomenaven en Patapum, atès el seu caràcter enèrgic i decisiu i això facilità el nom per a la barca. No ho sé, tant se val, jo quan vaig néixer el Patapum ja existia i era un nom normal i una embarcació amb una identitat i potser el seu nom li donava una certa personalitat.

En moltes ocasions ens creuàvem barques i ens saludaven, "Adéu Patapum!", reconeixent-la a distància.

Que té de peculiar aquest el Patapum? Per aquells anys hi havia menorquines, llaüts, però no hi havia barques d'aquesta mida amb cabina on s'hi podia dormir a banda i banda en uns bancs als laterals, totalment estirats.

Foto família Serdà

costums que passaran a formar part de la nova manera de viure molt diferent de com ho feien els nostres avantpassats i de com ho fem ara nosaltres.

Com molts canvis a la vida, la nostra família va decidir l'estiu passat cedir PATAPUM al Museu Marítim de Barcelona, no sens a b a n s c o m u n i c a r - h o a l'Ajuntament de Portbou de manera informal. És un gran canvi per nosaltres, un canvi en la manera de passar l'estiu sortint a mar cada dia que el temps ho permetia,

decisió, però creiem que ha estat encertada. Ara el Patapum després de navegar durant 77 anys per la costa empordanesa estarà amarrat al port de Barcelona. Ha de patir una sèrie de remodelacions i reparacions que poden durar un any aproximadament, però després tornarà a mar al costat de grans embarcacions al Port de Barcelona. Suposo que el veurem molt petit malgrat al Port de Portbou, sobretot quan era l'antic port, a mi sempre m'havia semblat que era molt gran. Jo també

La meua àvia l'anomenava canot, en desconec l'origen; suposo que alguna cosa de França hauria de ser. No té ni ha tingut mai vela i potser és un senyal de precaució, estava molts mesos a mar quan els avis vivien a Portbou i pocs dies haguessin pogut sortir a vela. Això sí, un tendal per guarir-se del sol fort de l'estiu.

El Patapum ha participat en la història del país, durant la Guerra Civil, va ser requisat i va fer de guardacostes. Li varen posar una metrallera a la coberta de proa i vigilava. El meu avi el va poder recuperar, passada la guerra, abandonat a una platja prop de Banyuls. Va fer-lo preparar i sempre més va seguir servint com a barca d'esbarjo que era per la cosa que va ser creada.

El Patapum donat el seu tamany i la disposició de l'avi, havia participat en nombrosos rescats. Quan a la costa no hi havia cap tipus de barca com hi ha ara que vigila i vetlla per la seguretat de mar, el Patapum sempre estava a punt per sortir a buscar a qui calgués. A vegades havia hagut d'arrossegar embarcacions i a vegades també l'havien hagut d'arrossegar perquè el motor s'havia aturat. També participava en els diferents concursos de pesca de la Festa Major, havia fet de boia a la travessia, sortia a mar per les havaneres. Crec que era i és una barca que participava en la vida del poble.

Cada any havia de ser repassada, motor, fustes, pintura etc i en tirar a mar feia aigua uns quants dies. Amb les noves tecnologies, varem instal·lar dues bombes una a proa i l'altra a popa i ens ho va posar molt més fàcil.

Antigament es baixava a mar a pals plens de seu que anaven movent per tal d'avançar i estirant les cordes pel palanqui. Al poble hi havia argolles al terra que facilitava la feina en enganxar allà la corda i l'argolla del palanqui.

Després amb els anys es construí un remolc i la feina era molt més senzilla, ja no calien 6 o 7 homes forçuts, amb 2 o 3 homes i un cotxe per remolcar era suficient. De les hores de bany, pesca, sol, esmorzars, la família i molts

grosses. La tasca de remodelació ja ha començat i les primeres fustes comencen aparèixer.

Per a nosaltres és una alegria tenir-lo més a prop, l'anem a veure sovint darrera el vidre, esperant i somiant tornar a sortir

Foto Família Serda

Foto Família Serda

amics, en guardem molt bon record. Dels mals moments de mala mar,... sols l'experiència de saber que del mar poca broma i molt respecte.

Els temps canvien com ja us deia, i ara podreu veure'l dins del Museu Marítim, darrera la vidriera a l'edifici de davant la duana, gran, majestuós diria jo, lluint el seu nom PATAPUM, en lletres ben

a mar algun dia. Podeu veure'l en passar i recordar potser alguna de les anècdotes viscudes o si mes no recordar que en una altra època el Patapum estava a Portbou.

No em cansaré de repetir que s'estimen les persones, els animals, els llocs i les barques. ■

FUTBOL A BORDEUS. Anecdolari de viatges, per Emili Darner (pseudònim)

França, anys cinquanta. No fa pas massa que ha acabat la II Gran Guerra, o la II Guerra Mundial com agrada de dir a alguns. El país pateix un procés de reconstrucció, autoassimilació i neteja col·lectiva de consciència. El cas és que per aquesta època França viu una situació delicada, perquè comença la IV República, que ha de durar a causa de les guerres de descolonització d'Indoxina i Algèria. Època de Bidault, de Mendès-France, del socialista Guy Mollet i, naturalment, de De Gaulle. Encara resta molt i han de passar moltes coses abans del Maig de 1968, conegut com Maig francès. Però d'aquest tema ja en parlarem un altre dia.

Amb tot això les ciutats de diguem-ne segona línia comencen a treure el cap, tutelades això s, per la totpoderosa, expansiva i absorbent Paris, sempre Paris. Entre aquestes ciutats caldria parlar de Marseille (no Marsella), Lyon (sinó hauríem de dir Lleó), Dijon, Orleans i molt especialment de Bordeaux (però nosaltres en direm Bordeus per raons que ben aviat entendreu). Bordeus l'antiga Burdigala dels romans i que fou saquejada l'any 857 pels normands, capital de la Gironda i del departament d'Aquitània, travessada pel riu Garona i que durant 300 anys (1154-1453) fou part de la corona anglesa, fins que durant la Guerra dels Cents Anys va passar a França. És impressionant això de la Guerra dels Cents Anys, tan terribles com són les guerres, fa por imaginar-ne una que durí cent anys. Però Bordeus, amb nom de vi i de color vermell, impressiona i ha impressionat a més d'un per la majestuositat de les seves construccions i el seu aire clàssic. Victor Hugo va dir: "Preneu Versalles, afegiu-hi Anvers i el resultat serà Bordeus". Però ara no es tracta de descriure la ciutat, ni de

passejar pel Quai Louis XVIII, la Place de la Bourse, el Quai de la Douane i el Pont de Pierre. Ara cal tornar al principi i veure la ciutat dels anys 50, la ciutat que sorgeix després de la guerra i vol dir la seva en la nova França. En aquesta nostra Bordeus s'hi

Fixem-nos en un jove català, empordanès per ser més precisos, portbouenc per donar més detalls. Aquest jove arriba a la ciutat via Toulouse, amb un bagatge de cultura meridional francesa prou bo. Emprenedor, sociable i engrescador com és, ben aviat destaca pel seu paper en totes les activitats socioculturals de la ciutat. I no només en aquelles organitzades per exiliats, sinó també en grups purament francesos, cercles al voltant d'un acordió, mantega amb pa calent i un bon got de vi ben vermell.

aplega gent d'arreu però molt especialment exiliats que després de perdre la Guerra a Espanya i vagar per tota l'Europa, van arribar a la França lliure que, segons sembla, els va acollir amb els braços ben oberts. Entre els exiliats n'hi ha a qui costa d'assimilar com veritables refugiats polítics, però tenen idees, podríem dir-ne, anarquistes i una certa aurèola d'aventurers rodamons sense pàtria ni filiació definides.

Fixem-nos en un jove català, empordanès per ser més precisos, portbouenc per donar més detalls. Aquest jove arriba a la ciutat via Toulouse, amb un bagatge de cultura meridional francesa prou bo. Emprenedor, sociable i

engrescador com és, ben aviat destaca pel seu paper en totes les activitats socioculturals de la ciutat. I no només en aquelles organitzades per exiliats, sinó també en grups purament francesos, cercles al voltant d'un acordió, mantega amb pa calent i un bon got de vi ben vermell. Val a dir que arriba a ser molt conegut en els ambients teatrals com a actor, destacant en les escenes amb una mica de risc, hi dona un realisme i una cruesa que provoquen una tensió increïble a l'espectador, tan acostumat com estar als drames clàssics francesos.

Tan actiu com és aquest jove, i excedint en tota mena d'energies, també es dedica al futbol. Recordeu que la ciutat destaca per una llarga tradició futbolística. El club Girondins fundat com a societat esportiva el primer d'octubre de 1881, a la rue Sanche de Pomiers, en el cor de la ciutat, el barri dels Capucins, disputà el seu primer partit de futbol oficial l'any 1920. Però és precisament gràcies als exiliats de la Guerra d'Espanya que el futbol al Girondins esdevé realment important: Benito Díaz, antic entrenador de la Reial Societat, Santi Uztiberea el goleador basc que va jugar tota la vida en aquest club. Els anys 80 fou el club més emblemàtic de França i, darrerament, ha tornat al capdamunt en guanyar el darrer Campionat de Lliga

Tornem al nostre jove amic, a qui trobem en un petit club de futbol, que han organitzat els amics de la faràndula i altres companys, en un barri popular bordelès. S'han apuntat en una competició de la ciutat per passar-ho bé. Però ben aviat s'ho prenen seriosament i lluiten per guanyar. Veiem el nostre actor fent-hi de porter, el que li agrada. Segur sota els pals, fred, amb reflexes felins i, sobre

tot, molt valent. Aquells davanters centre o mig centre de grans dimensions no li fan cap por a ell que no és precisament massa voluminos. Aviat comença a destacar per les seves aturades espectaculars, el públic n'està i xala d'allò més amb les grans actuacions, quasi teatrals diria, que els dispensa.

Avui, però en passa una de grossa. Ve el millor equip de la competició i porta jugadors en qui ja s'han fixat els del Girondins. Els nostres valents però no estan pas impressionats per això i enfronten el *match* amb decisió, especialment el porter, que ja s'ha erigit en líder indiscutible de la colla. El partit comença i és dur, molt dur. L'equip contrari apreta d'allò més i no deixa respirar als companys del porter-actor., qui es veu obligat a fer grans intervencions fent aixecar al públic dels seients.

La primera situació de veritable perill ve quan aquell davanter centre ferotge i conegut per la

seva agressivitat, s'acosta sol a la porteria i llança a boca de canó un fort xut sobre al nostre amic. Aquest, com pot, rebutja la pilota cap a l'esquerra, allí hi ha un extrem dret, no gens menys perillós que el davanter centre, i sense pensar-s'ho massa torna a xutar contra la porteria. De nou el nostre porter rebutja el tret i ho fa cap a la dreta on el llenegadís i ràpid extrem esquerre de l'equip contrari ja te la pilota, i de nou un fort xut contra el porter que en un demostració d'agilitat felina envia la pilota a *còrner*. No em pregunteu on era la defensa de l'equip dels actors, perquè no us ho puc explicar.

Però el partit no acaba aquí. El davanter centre ferotge no en té prou, i ha estat mostrant la seva agressivitat durant tot l'encontre. Més d'un dels actors ha hagut d'ésser atès a la banda com a conseqüència de les fortes, dures i poc esportives entrades d'aquest jugador. El nostre porter li ha

posat l'ull al damunt. Es comença a indignar i s'encén poc a poc com una foguera de fusta de roure. Veure caure els companys no l'afebleix ans el contrari l'encoratja i l'enutja encara més. Espera amb ira als ulls el terrible davanter centre. Aquest s'acosta de nou a la porteria, sembla un tren exprés, i xuta la pilota com un projectil contra el nostre jove amic, qui la bloqueja contra el pit i tot valent com és, salta, fa una tombarella a l'aire i va a petar damunt del temible davanter, clavant-li els claus de les botes al cap i deixant-li un bon senyal perquè recordi que el futbol s'ha de jugar esportivament i sense violència de cap mena.

Vàrem preguntar al nostre amic, si després d'aquella feta no fou expulsat del camp. Ell va respondre sense dubtar: PER QUÈ?

Ah! No tinc ni idea de qui va guanyar aquell partit. ■

PLAQUES DE MATRÍCULES, per Lluís Carrasco Martínez

En els moments de crisi que estem vivint, la proposta de modificar les plaques de matricules dels vehicles no deixa de ser una anècdota, però si remouem una mica el passat recent veurem que és una qüestió identitària important; és motiu de polèmica política i encara que sembli un tema sense transcendència, és un dels aspectes en què es poden visualitzar avenços cap a un estat federal i de ple reconeixement del sistema de les autonomies. No és casualitat, ni una qüestió per millorar la comercialització dels vehicles usats el que va impulsar al PP a rebutjar la proposta en el govern de JM.Aznar (recolzat a les hores per CiU), sinó l'objectiu de no fer visibles en el carrer, en les matricules dels cotxes, l'evidència de l'existència de les comunitats autònomes.

Sens dubte el dur al cotxe una matrícula amb l'ensena i les sigles de l'autonomia és simplement un fet identitària i d'autoestima, però sobretot és una afirmació de la pluralitat nacional de l'estat espanyol, cosa que els nacionalistes espanyols més recalitrants volen evitar i negar.

La proposta que ha fet el Departament d'Interior de la Generalitat, és molt positiva; permet combinar la identificació clara del vehicle amb la comunitat autònoma on paga els impostos el propietari, amb la possibilitat de modificar posteriorment la part de la matrícula autònoma, en

cas que el vehicle sigui venut posteriorment en una altra comunitat autònoma, evitant d'aquesta manera els possibles perjudicis econòmics que al·leguen els venedors de cotxes usats.

Espero que el sentit comú i la responsabilitat política faci possible el consens i faciliti tirar endavant aquesta senzilla proposta; encara que sols sigui una "xapa" ens permetrà millorar la nostra autoestima identitària en el marc d'un estat autònom que poc a poc ha d'avançar en el camí d'un estat federal similar al d'altres grans estats del món. ■

ESTIC PREOCUPAT, DECEBUT I INDIGNAT, per Josep M Loste i Romero

Estic preocupat i decebut. També estic indignat: I, alhora, cons- tato el meu estat de perplexitat, per no dir, en altres paraules, que, a voltes, em sento esmaperdut. Tota aquesta tirallonga d'expressions semàntiques, força c a r r e g a d e s d'adjectivació, ve al cas per definir una mica els resultats de les passades eleccions al Parlament Europeu del 7-J.

Les passades eleccions europees s'han saldat amb una terrible victòria de l'abstenció. A Catalunya la no participació ha arribat fins al 62'46%, a les comarques gironines aquest fenomen de ciutadania passiva s'ha elevat fins el 65'06%. El més lamentable i negatiu d'aquestes dades és que a casa nostra, de mitjana,

la participació electoral ha estat un 9% menor de la mitjana

Les passades eleccions europees s'han saldat amb una terrible victòria de l'abstenció. A Catalunya la no participació ha arribat fins al 62'46%, a les comarques gironines aquest fenomen de ciutadania passiva s'ha elevat fins el 65'06%. El més lamentable i negatiu d'aquestes dades és que a casa nostra, de mitjana, la participació electoral ha estat un 9% menor de la mitjana de tot l'Estat espanyol. Aquestes xifres, fredes i tossudes, posen de manifest que a Catalunya existeix una desafecció ciutadana de debò. A Catalunya s'està covant un malestar social important, producte de l'incompliment, per part de l'Estat espanyol, d'un conjunt de lleis i normatives que ens fan anar molt malament.

de tot l'Estat espanyol. Aquestes xifres, fredes i tossudes, posen de manifest que a Catalunya existeix una desafecció ciutadana de debò. A Catalunya s'està

covant un malestar social important, producte de l'incompliment, per part de l'Estat espanyol, d'un conjunt de lleis i normatives que ens fan anar molt malament. En aquests moments, a la nostra nació, hi ha motius per estar emprenyats. De tota manera, amargar el cap sota l'ala (exercint de panxacontent), o voler aplicar, peti qui peti, un maximalisme paternalista i personalista, molt destructiu (autodestructiu en referència a la nostra nació catalana), fa que no s'avanci gens i, a més, que es provoqui molta frustració col·lectiva.

Ara i aquí, si tots plegats som una mica intel·ligents, hem fer possible que aquesta, grisa i eixorca desafecció es transformi en una acció reivindicativa ben planificada i ordenada, que aplegui el màxim de gent, amb un objectiu comú: avançar cap a la plena democràcia catalana, amb una més estreta relació de la nostra mil·lenària nació amb la nostra autèntica destinació de futur, política, econòmica i social: Europa, amb tots els ets i uts. ■

LA PREMSA, per Simó Granollers

La premsa ens porta cada dia confirmades les avançades notícies que la TV i la ràdio ens han fet saber el dia abans. Molts fulls per a recordar-nos els avatars diaris que el món viu durant les vint-i-quatre hores. I no fa altra cosa que posar-nos al corrent dels desagradables esdeveniments que ens recorden que l'home és el més impiu dels animals que poblen la terra.

Cal suposar que mils d'accions bones es produeixen, i que ben segur serien molt satisfactòries de

conèixer. Però això no deu ser massa interessant per a imprimir-ho; i que, de fer-ho, no seria massa rendible. També el cinema com la TV, busquen solucions per a distreure'ns, entre trets i males raons. ¿Serà veritat que necessitem per a viure distrets aquests exemples que posen en perill la nostra estabilitat morbosa? El cor no pot ésser indiferent a aquelles situacions que posen a les famílies en un estat embogit pel dolor per causa d'esdeveniments tan irracionals. Però tampoc podem adme-

tre l'abús que obliga els mitjans de comunicació a passar-se excessivament sobre aquells fets que bé s'ho mereixen, més que als que sols poden posar-se remei mesures extremes per a deixar als culpables fora de la societat amb una permanència a per vida al marge.

Ploro per descomptat, aquells fets que posen a l'home a l'alçada de les bèsties faig meu el dolor de les famílies afectades d'arreu del planeta. ■

LOS ÁNGELES I LES NO-CIUTATS DEL FUTUR, per Lluís Bosch Martí

A la ciutat els pobres són invisibles. La ciutat està pensada per a la gent que produeix i va a botigues. Per a la resta són un infern.
G. Martine

Avui, viatjarem a Los Angeles, visitada per mi els anys 90, la més multiètnica, polifacètica i postmoderna de les no-ciutats, superurbs americanes. Postciutat en perpètua expansió horitzontal de zones residencials de xalets unifamiliars on sense cotxe no es pot anar enlloc, entre el laberint més grandiosos d'autopistes de tot el planeta. I com el principal laboratori de postcapitalisme global, tècnic i informàtic de Silicon Valley; a la indústria de l'espectacle Made in Hollywood, Los Angeles, també és l'avantguarda en urbanisme, edificacions i carreteres futuristes. El resultat de tot aquest dinamisme i esperit d'innovació és que l'individualisme, la privatització i els beneficis econòmics estan per sobre de tota altra consideració pública o social. Los Angeles no obstant és una de les ciutats més importants i insòlites de la vella i paradisiaca Califòrnia; la seva capital, San Francisco, és una de les ciutats més boniques i amb uns entorns paisatgístics més espèndids, salvatges i conservats del món. Enfront de la no-ciutat de Los Angeles conquerida i edificada al desert, com l'altra no ciutat més fantasmal i escenogràfica, com és Las Vegas.

Per reforçar les nostres crítiques parlarem de Mike Davis i el seu extraordinari llibre Ciudad de Cuarzo. Arqueologia del futuro en Los Angeles. No obstant les enormes diferències d'extensió i habitants entre Los Angeles i Girona, és el mateix. El marxista Davis ens fa adonar que el desenvolupa-

ment de les forces productives i econòmiques del capitalisme tardor i transnacional és el mateix en tots els països que formen el que Negri en diu Imperi. I encara que molts marxistes antiimperialistes ianquis li discuteixen que l'Imperi hegemònic, si voleu en crisi, és l'Amèrica, l'Europa de la M.C.E., el Japó, Canadà i Austràlia. Són també Imperi, no obstant de l'avenç de la Xina, l'Índia i no tant Rússia i Brasil, que d'aquí a pocs anys també podran formar part de l'Imperi enfront dels pobres del Tercer Món.

Los Angeles fou simbolitzada cada cop més com una anticuitat, un desert compost d'àrees residencials. Adorno, de retorn a Frankfurt, anuncia que Los Angeles era l'Amèrica en la seva forma més pura i indicativa del futur. En aquest laboratori s'hi estava realitzant el model cada cop més universal del futur neocapitalisme. Els frankfurtians, en enfrontar-se amb aquest futur, experimentaven dolorosament la mort agònica de l'Europa il·lustrada. Un altre intel·lectual europeu, E. M. Remarque, famós autor de la novel·la pacifista *Sense novetat al front*, en el seu exili a Los Angeles anticipava perfectament la idea de Baudrillard de la ciutat com a simulacre. Aquest vell europeu d'esquerres i humanista no va poder suportar el món de ciència-ficció de Los Angeles. Escriu: "Les

voreres, cases i carrers buits recordaven massa al desert d'on ha sigut feta la ciutat". També hi coincideix Hanns Eisler; fou principal cronista de la nova inhumanitat de les grans urbs capitalistes, vials i autopistes de cotxes, amb centenars d'enormes gratacels i afores de milers de zones residencials de cases individualitzades i insolidàries amb pocs veïns. Com les realistes pintures del millor pintor del terrible "Somni americà" com Edward Hopper, anunciava "l'espantós aspecte idíl·lic d'aquest paisatge que ha

sorgit de la ment de l'especulació immobiliària". Alguns vells pioners, amb ironia diuen que si es tornés a tallar el subministrament d'aigua de Los Angeles durant tres dies, tornarien els xacals i les sorres del desert.

Per arrodonir aquesta visió de la buidor i inhumanitat del món i societat i no-ciutats america-

nes, parlarem en un proper article de la terrible novel·la *La Carretera*, on un pare i un fill supervivents a una guerra nuclear que ha destruït tot Amèrica caminen sense direcció a la recerca del menjar i entre el no res, les cendres, els focs i els caníbals no humans, que han esdevingut els pocs homes que s'han salvat de l'Apocalipsi. Les més grans no ciutats, urbs com Los Angeles, anuncien un món de ciència-ficció, bàrbar, on els vespres només les sirenes dels cotxes d'uns policies corruptes persegueixen uns altres milers de delinqüents. Mentrestant, amagats a casa seva, uns milions de no ciutadans, cofois o temorencs, malviuen idiotitzats per les televisions o per les noves tecnologies. ■

PUIGCERCÓS I LA INDEPENDÈNCIA, per Àngel de Vega.

Finalment, Carod s'ha retirat de la cursa per encapçalar la candidatura d'ERC en les properes eleccions al Parlament i ha deixat via lliure a Joan Puigcercós. Crec que és una bona notícia per a tots els independentistes catalans, perquè el més normal és que el cap de llista sigui precisament l'home fort del partit i no pas l'actual conseller de la Vicepresidència.

Ara bé, si obrim una mica el pla i ens ho mirem tot plegat amb una mica més de perspectiva, què hi guanyem els independentistes d'aquest país? Sí, d'acord, un líder fort i reforçat per la consulta interna; però, si deixem de mirar-nos el melic i traiem el nas per la finestra, què veiem? Fa massa temps que hi insisteixo: un país, Catalunya, cada vegada més espanyolitzat.

Per tant, la tasca, la feina, els deures dels independentistes catalans, són enormes, colossals, fabulosos: fer entendre a la gent, a l'electorat d'aquest país, que el millor per a ell és que Catalunya sigui independent d'Espanya, que recapti tots els impostos, que se'ls quedi i que els inverteixi a Catalunya, per Catalunya i per als ciutadans d'aquest país. És a dir, que ja n'hi ha prou de solidaritat entesa a l'espanyola. O sigui, vosaltres (catalans) pagueu impostos i nosaltres us tornarem el que creiem convenient quan ho creiem convenient. I a sobre pagueu peatges (perquè en tren no arribeu mai a l'hora). I a més (i potser aquesta és la millor de totes) 25 diputats catalans són els que mantenen l'estabilitat del Govern espanyol.

I dic que és la millor de totes perquè quan aquests 25 diputats van fer campanya electoral en les darreres eleccions espanyoles, no es van presentar per al PSOE, sinó per al PSC guionet PSOE. I esclar, hi ha molts catalans

d'esquerres en aquest país que encara es pensen que el PSC no és pas el mateix que el PSOE quan sí que ho és. És a dir, a Catalunya es pot votar al PP, amb l'afegitó C, i al PSOE, canviant les sigles per PSC, exactament igual com a Espanya. No hi ha cap diferència, perquè tot va a parar allà mateix, a la bancada popular o a la socialista del Congrés dels Diputats. Ara bé, què dir de la resta de formacions po-

nya, amb els espanyols i sobretot amb el Govern espanyol de torn (si pot ser governant alhora a Catalunya, com van fer durant 23 anys, millor). Aquesta és la independència que volen a canvi, la independència econòmica de les seves butxaques, les dels seus parents i les dels seus amics; però no pas la del nostre país.

En aquest sentit, almenys els populars i els socialistes catalans són més sincers, perquè ells estan

lítiques catalanes?

Anem a pams. D'una banda, hi ha els nacionalistes integrats per la coalició CiU. Però el més curiós del cas de Convergència i Unió, sobretot comparant-la amb d'altres formacions nacionalistes europees, és que és tan unionista (de mantenir la unió amb Espanya) com el PP o com el PSOE (PSC-PSOE a Catalunya). Què vull dir amb això? Doncs que a Mas, a Duran i a la majoria de militants de la coalició els importa un rave la independència de Catalunya.

La seva «independència» és més aviat econòmica. O sigui, fer negocis, bons negocis, amb Espa-

pels interessos d'Espanya. En el cas socialista, per un Estat espanyol potser federal, a l'estil del federalisme alemany, però que en realitat, al cap i a la fi, no acaba de funcionar perquè Chaves té sempre l'última paraula. Això per una banda. I per l'altra, pels d'una Espanya eterna, catòlica, apostòlica i romana que ha perdut la memòria sobre el que va passar abans del 1975, del 23-F i del 11-M. O sigui, que aquests almenys no enganyen ningú amb pals de pallar i amb peixos al cove (actualment cases grans). Per tant, doncs, tenim que a casa nostra votar PPC, PSC (PSOE) o CiU no porta enlloc,

almenys des del punt de vista de la independència del nostre país. Finalment, però, quedaria una última coalició que s'agrupa sota les sigles ICV-EUA. No dubto que l'ecologisme i el progressisme d'aquesta formació atrau força vots a casa nostra, sobretot dins el sector de la gent més jove. Ara bé, malgrat tots els seus encants, almenys pel que fa al seu programa electoral, ¿quina és la seva posició pel que fa al futur del nostre país? És a dir, volen que Catalunya sigui un Estat indepen-

dent a Europa o ja els està bé pertànyer a Espanya? Personalment, no he sentit mai cap dirigent d'ICV-EUA decantar-se a favor de la independència de Catalunya. O sigui, que malauradament també són (o gairebé) tan unionistes amb Espanya com CiU, PSC-PSOE o PPC.

Per tant, i un cop esbrinat qui és el líder a ERC, ens trobem que la formació que lidera Joan Puigercós és l'únic partit català no extraparlamentari que té la independència del nostre país en la

seva agenda política. I no només en la seva agenda política i horitzó nacional, sinó també en els seu programa electoral. I a més obertament, sense enganys, sense pals de pallar, peixos al cove, (cases grans), ni altres collonades per l'estil per fer bullir l'olla (això sí). ERC ho diu clarament, sense embuts: independència. O sigui, desempallegar-nos d'Espanya i del seu cafè per a tothom que fa tants anys ens esclavitza. ■

CATALUNYA, EUROPA I EL NEOCENTRALISME INSACIABLE, per Josep M. Loste i Romero

No importa que el PP pactés amb Jordi Pujol al Majèstic i que Felipe Gonzalez, que també va pactar amb el catalanisme conservador, sigui un emblema del socialisme que combat la dreta amb unghes i dents. Tant l'ex-president espanyol del PSOE, com l'ex-president espanyol del PP, demanen l'aplicació d'un jacobinisme antiquat i carpetovetònic a l'Estat Espanyol.

Així ho van detallar a Expomanager, una trobada empresarial que es va fer a Madrid, i en la qual tots dos van fer una exposició acompanyada d'un torn de preguntes. En aquesta convenció Aznar va dir: "jo vull més Espanya i més Europa, i ara hi ha menys Espanya i menys Europa". La declaració de l'Ex-president socialista no es va quedar enrere: "el meu amic Manuel Chavez, actual vicepresident tercer, hauria de tenir entre les seves tasques la de refer el camí per harmonitzar els mil reglaments que s'han desenvolupat a les diverses comunitats autònomes".

Que el PP s'erigeixi en defensor de la unitat d'Espanya no sobta. Però als que encara creuen en el federalisme com una opció d'encaixar Catalunya a l'Estat, haurien de tenir més mà esquerra i més pedagogia per incidir, a favor de

Catalunya, en aquest debat polític i ciutadà tan dur que pretén impulsar el neocentralisme insaciable. I, sobretot, haurien de procurar que el govern central compleixi amb les lleis en vigor, és a dir, amb l'Estatut. És incompreensible que un estat que es diu modern, descentralitzat, europeu i solidari, encara arrossegui aquesta càrrega de neofranquisme administratiu molt remarcable. I encara és més incompreensible, que un estat modern i europeu faci marxa enrera de les reformes democràtiques i federals de l'estat

per por d'una minoritària "opinió publicada ultrajacobina", que només cerca la desestabilització i la "mala llet mediàtica".

En síntesi, Catalunya ha de despartar. Catalunya ha de guanyar pes polític i econòmic. Catalunya ha de tenir com a referent, com a

horitzó de futur, una Europa que aposta per l'economia producti-

En aquesta convenció Aznar va dir: "jo vull més Espanya i més Europa, i ara hi ha menys Espanya i menys Europa". La declaració de l'Ex-President socialista no es va quedar enrere: "el meu amic Manuel Chavez, actual vicepresident tercer, hauria de tenir entre les seves tasques la de refer el camí per harmonitzar els mil reglaments que s'han desenvolupat a les diverses comunitats autònomes".

Que el PP s'erigeixi en defensor de la unitat d'Espanya no sobta. Però als que encara creuen en el federalisme com una opció d'encaixar Catalunya a l'Estat, haurien de tenir més mà esquerra i més pedagogia per incidir, a favor de Catalunya, en aquest debat polític i ciutadà tan dur que pretén impulsar el neocentralisme insaciable.

va. Catalunya ha de dirigir-se cap a una Europa de debò que ajudi a desenvolupar un nou model econòmic i social als antípodes del totxo i la construcció d'automòbils de molt baix valor afegit. ■

QÜESTIONS DE LLENGUA, per Joan Sánchez i Jiménez

Fa pocs mesos es va publicar a diferents diaris una enquesta sobre el coneixement de les llengües, pròpies o estrangeres, que tenien els alumnes que acabaven

l'ensenyament secundari obligatori (ESO a l'estat espanyol) arreu de la Unió Europea. Els resultats eren decebedors, no tant per les llengües estrangeres com per les pròpies. L'estat espanyol era gairebé a la cua en coneixement de llengües estrangeres però és que, a més, solament uns pocs països quedaven per darrera en quant a coneixement de la pròpia llengua. L'enquesta tenia molt poc en compte -de fet només en feia una observació- les llengües no oficials a tot el territori dels estats de manera que el català no hi apareixia. Però les

conclusions de l'enquesta són extrapolables a qualsevol llengua nadiua perquè l'estudi conclou que al final de l'ensenyament obligatori la gran majoria dels alumnes tenen un domini de la pròpia llengua equivalent al cinquanta per cent del que seria considerat normal. I tant és així a Alemanya com a Grècia, a Portugal com a Suècia. Es van fer diverses proves, una d'elles consistia a valorar la comprensió d'un text escrit i va ser en aquesta on els resultats foren més baixos. De fet

a cap país de la unió europea el resultat va estar per sobre del cinc sobre deu. Això significa, valgui l'exageració, que els europeus que tenen més o menys quin-

Però les conclusions de l'enquesta són extrapolables a qualsevol llengua nadiua perquè l'estudi conclou que al final de l'ensenyament obligatori la gran majoria dels alumnes tenen un domini de la pròpia llengua equivalent al cinquanta per cent del que seria considerat normal. (...) De fet a cap país de la unió europea el resultat va estar per sobre del cinc sobre deu. Això significa, valgui l'exageració, que els europeus que tenen més o menys quinze anys només comprenen la meitat del que llegeixen.

ze anys només comprenen la meitat del que llegeixen. De fet, en els comentaris que s'adjuntaven a l'enquesta i que van ser on es van recolzar els diaris per escriure als seus titulars, es deia que la comprensió lectora dels europeus ha baixat gairebé un vint-i-cinc per cent en els darrers vint anys i ho relacionava directament amb la baixada de la venda de llibres, dels hàbits de lectura i l'augment de l'ús dels aparells multimèdia. És molt fàcil exclamar-se i culpar els ordinadors, telèfons mòbils,

consoles de videojocs o d'altres aparells del fet que el jovent no llegeixi i el poc que llegeixi només l'entengui a mitges. Cal tenir en compte que no és només el

jovent qui arrossega aquest problema i que la resta de la població tampoc llegeix.

Una de les maneres d'aprendre una llengua és llegint-la. I fins fa pocs anys una altra manera era escoltar la ràdio o mirar la televisió. D'uns anys ençà, però, el llenguatge dels locutors de ràdio i dels presentadors de televisió s'ha empobrit molt i s'ha omplert tant de barbarismes i construccions sintàctiques errònies que ja no serveix com a model i difícilment es pot demanar a ningú que aprengui una llengua d'aquesta manera.

I no és solament als programes d'entreteniment o a aquells que es podrien considerar menys 'seriosos' sinó també als telenotícies, retransmissions esportives o documentals. I no diguem als dibuixos animats o programes infantils. Moltes vegades no es culpa del que llegeix un text sinó d'aquell que l'ha escrit, ja sigui guionista, realitzador, productor, redactor o qualsevol altre càrrec. I tenint en compte que el que llegeix, segons l'enquesta que suara dèiem, només entén la meitat del que hi posa el resultat pot ser fantàstic.

L'excusa més emprada per a tots aquells que no s'ajusten a la fonètica, sintaxi, morfologia o ortografia d'una llengua és dir que 'ja ens entenem', però només cal mirar els missatges curts que s'envien per mòbil i veurem que moltes vegades són incomprendibles. No és exagerat dir que amb el 'ja ens entenem' acabarem no només escrivint missatges d'aquests sinó també parlant

EL CAS CRISTIANO RONALDO I ELS ABUSOS ANTI-SOCIALS, per Josep M Loste i Romero

És denigrant que en temps de crisi estructural, dura i pura, en què molts ciutadans ho estan passant molt malament, no existeixi una

limitació econòmica en la compra-venda de jugadors de futbol i un topall en els sous d'aquests esportistes d'elit.

Això ve al cas en relació amb allò que es podria anomenar "el cas Cristiano Ronaldo" o "el cas Florentino"; és a dir, amb el desemborsament econòmic més gran de la història del futbol, en què el Real Madrid ha pagat 94 milions d'euros pel traspàs del jugador portuguès del Manchester al club blanc. El més lamentable de tot plegat és que aquest club, símbol del nacionalisme espanyol més recal·litant i carpetovetònic (amb un deute de

més de 500 milions d'euros) pugui tenir la capacitat d'endeutar-se, fins a l'enèsima potència, per poder programar un dispendi d'uns 300 milions d'euros. En qualsevol país, civilitzat i autènticament democràtic, una empresa i/o entitat amb aquest panorama financer no podria portar a terme aquesta, gairebé fraudulenta, operació. A més, tenint en compte que els diners per a endeutar-se provenen de les injeccions que ha fet l'Estat espanyol a la banca, és a dir, de tots plegats. I, en gran part també, de l'espoli que actualment pateix el poble català. És incompreensible que les administracions i els partits polítics, teòricament sensibles a les qüestions socials, no hagin activat un mecanisme jurídic-polític per tal d'evitar aquests autèntics abusos **antisocials** tan escandalosos. ■

LA VIDA DESNONADA, per Simó Granollers

Portbou, aquella vila que creà el ferrocarril està pràcticament abandonad.

Avui aquest que la portà se l'enduu deixant la població òrfena de mitjans per a continuar aquella progressió que la féu la primera duana de la Península.

La història d'aquest poble singular

està plena d'esdeveniments que la posaren a l'ordre del dia en molts moments

importants del succés nacional. Un

La història d'aquest poble singular està plena d'esdeveniments que la posaren a l'ordre del dia en molts moments importants del succés nacional. Un es pregunta si hi ha altra alternativa per a retornar a la puixança que portà a la vila a somiar albirant aquells cinc mil habitants, i la seva influència a tot l'Alt Empordà.

Empordà. Mal està la situació, i més en època de crisi, de la qual està el turisme molt afectat, i no

es pregunta si hi ha altra alternativa per a retornar a la puixança que portà a la vila a somiar albirant aquells cinc mil habitants, i la seva influència a tot l'Alt

ens resta altra esperança: un retorn a què un demà la situació, en altres circumstàncies, torni a la llera resulta molt difícil i problemàtica, per no dir impossible.

En relació a l'efecte que la vila perdi també l'estimació dels seus habitants no deixa d'estar assegurada quan la joventut, obligatòriament, ha d'abandonar el poble buscant treball. L'ocasió de viure és compensada per aquells que procedents d'altres autonomies en temps millors i en plena vida, se senten complaguts en esperar el seu decès en aquesta vila que no és del seu origen, però que ens acollí amb tant d'amor. ■

PINTURES I PINTURETES,

per Joan M. Pau i Negre. Llançà, juny de 2009

Són molts anys de patiment i re- buig de persones, entre les que m'hi compto, que sofrim la moda (nordamericana?) de les pintades bàsicament urbanes sobre qualsevol suport, tingui la propietat que tingui. Tant se val si és pública com privada. Si m'ho fan a casa meva em fa mal; si ho fan a un ens públic també em fa mal perquè és un xic meu; si ho fan a cal veí em fa mal per caritat i si ho fan a una obra meva que he entregat en perfecte ordre també em fa mal. D'acord?

A la pel·lícula "La vida en 65'' de Maria Ripoll, uns pares es felicitaven perquè el seu fill no era ni grafitaire ni drogoaddicte. Vaja!, que hi ha qui rebutja igualment droga i grafits. Cap de les dues coses és massa sana. Veritat?

Pili Turon en el seu article "Pensar en grafits" (Dominical del Diari de Girona de 29 de març de 2.009) després d'un recorregut per les pintures de carrer d'una altra Girona i de fer una definició exhaustiva, no exempta d'admiració amb citació de les tècniques emprades, incloses les més agressives com són les incisions en vidres, afirma que sigui el que sigui, una filosofia de vida, una manifestació artística, un mitjà d'expressió, una moda... (l'autora no ho té clar) els grafits també han tingut efectes fora del seu àmbit i han acabat donant vida a feines que

tenen com objectiu, precisament, eliminar-los: les empreses de neteja que prometen fer-los desaparèixer de qualsevol superfície. Sembla doncs que els dolents de la pel·lícula siguin les empreses de neteja, quan són instruments al servei dels ciutadans de bon gust i ordre que acabem pagant les neteges.

Em permeto analitzar amb la millor de les mirades el que representen les pintades gratuïtes: les empastifades, les d'embrutir per embrutir, els anagrames indesxifrables i les esquitxades. Les que tenint un cert interès artístic poden reclamar un espai per la seva admiració. No acostumen a ser del meu gust per ser d'estil molt agressiu, provocatiu i trencador de la bellesa i la netedat d'un entorn. En canvi poden tenir lloc en discoteques i circuits automobilitístics, espais que mai trepitjo però que, respectant gustos, poden ser bon teló de fons a manifestacions d'una societat majoritàriament jove, moguda i si cal accelerada, filla d'una cultura que no em motiva.

La Pili Turon veient que els grafits s'han sortit de mare afegia, potser compungida, que algunes administracions han optat per reservar espais específics per a aquests tipus de manifestacions.

Parlem-ne però no ens enganxem! Els autors dels murals acos-

tumen a ser molt prolífics i necessiten quilòmetres quadrats per dir quelcom que es podria dir en versió Din A4. No hi haurà administració que els pugui oferir tants murs en blanc... i espais d'art per espais d'art em quedo amb El Prado, El Louvre, el Museu d'Art de Catalunya, etc.

És de bon cristià i persona ben educada que agraim les bones actuacions dels polítics. En aquest cas és l'Ajuntament de Portbou a qui toca felicitar per haver pres una decisió que si no és capdavantera és almenys innovadora.

En el Butlletí municipal núm 2, de març de 2.009, es publica un acord municipal pel qual l'Ajuntament sancionarà fins a 750 € de multa a tota persona que sigui autora d'aquestes pintades (article 38 de l'Ordenança de Protecció de l'Arbrat i del Mobiliari Urbà) i demana la col·laboració de tots els habitants de Portbou per solucionar aquests actes incívics i gens solidaris.

Portbou ha dit: ja n'hi ha prou! Alabat sigui el seu coratge. Que els artistes grafitaires es busquin la vida als països trencadors del respecte, l'ordre i les tradicions que normalment sent capdavanters sembla que aspiren a ser altre cop cavernícoles. ■

Foto Gubert

Foto Gubert

L'ENTREVISTA

FRANCESC LÓPEZ

En aquesta ocasió us presentem un text, d'Aveline Lucas, traduït del diari francès *La Provence* de la ciutat d'Arles aparegut el divendres 13 de febrer d'enguany, on es fa una entrevista al senyor Francesc López. Aquesta persona, coneguda per molts veïns de Portbou, estiueja des de fa molts anys al nostre poble. Aquest any va arribar el dia 29 de maig, quan feia una setmana escassa que s'havia inaugurat "l'Espai de la Memòria" al Coll de Belitres. El vam acompanyar a visitar-lo i ens va explicar el record propi del seu exili republicà ara fa 70 anys. Us proposem la seva lectura.

Foto Gubert

"Esperàvem trobar un home trencat per la vida, rancuniós i quallat en el passat. Però Francesc López és d'un altre temps, d'una altra categoria d'homes. D'aquells que s'aferren i aguanten la moral contra qualsevol contratemps. Als 91 anys, es manté en molt bona forma, cosa que li permet desplaçar-se en bicicleta per tal de visitar una "amiga" que no viu gaire lluny i enforteix la seva ment amb jocs de paraules. Però sobretot, aquest vell soldat republicà espanyol que va lluitar amb la resistència durant la segona guerra mundial, mai no oblida-rà.

"Vaig travessar la frontera ara fa 70 anys, exactament el 10 de febrer de 1939..., sembla ahir" diu l'electricista nascut a Andalusia i pare de cinc nens nascuts a França. Amb el seu accent ple de sonoritats ibèriques, explica "vaig entrar a l'armada republicana amb 18 anys. Vaig participar a la batalla de l'Ebre i amb tots els

companys antifascistes sempre vam creure que guanyariem..." Però aquest no fou el cas i les tropes hagueren de recular fins a França, on aquests combatents del franquisme van ser instal·lats darrere filferros espinosos, i fins i tot sense cap refugi enmig de les platges, afamats i tractats com animals pels "garde-chiourmes" i vexats per l'armada francesa. "No sabíem que ens esperava un cop travessada la frontera. Sabíem que no seríem lliures, però un cop allà, es tractava de veritables camps de concentració. Vaig passar per Barcarès, després per Sant Ciprià, on vaig agafar la sarna i finalment Argelès ..." El Sr. López es recorda de colpidores anècdotes: un únic pa al dia que havien de repartir en 25 parts iguals, les curses de puces que feien a la platja amb els seus propis paràsits, el canvi de la seva roba, oferta per la Creu Roja, per una doble ració de pa. Per contra, Francesc López no té cap rancúnia vers França. "Entenc que no podien ficar-nos als hotels. Lamento que el guàrdies no haguessin estat més flexibles amb nosaltres, però sé que desconfiaven de tothom pel fet que també va passar molta gentussa. Sort, però, que França ens va obrir les portes, sinó els franquistes ens haurien massacrat." Malgrat aquestes vivències, Francesc va tenir sempre moral. "El meu bon caràcter és el que hem va salvar ... i amb el bon Déu que devia estar amb mi".

Per a sortir dels camps es va enrolar dins una companyia de treball destinada al polvori de Tolosa i després a un bosc del Gers. "Tot era molt millor. Afortunadament els Gascons són bona gent i em donaven una mica més de menjar ja que jugava al futbol". Més tard una nova destinació cap a una base submarina de Marsella, on les companyies de treball foren "ofertes" als alemanys. Francesc, que havia fugit dels franquistes, es trobava de nou dins les seves urpes. "Un dia, em van incriminar de sabotatge i vaig fugir, vaig saltar dins un tren fins a Mirande. No era coratge, solament antifeixisme. Vam creure que amb l'alliberació de França, també alliberariem Espanya."

Foto Gubert

DOCUMENTS HISTÒRICS

QUADRE RESUM AMB LES "CARACTERÍSTICAS DEL ABASTECIMIENTO" D'AIGÜES POTABLES A PORTBOU

Aquest quadre resum es va exposar amb el projecte de la construcció del pantà de Portbou, del tipus "gravedad planta curva", uns mesos abans de la seva construcció.

Són molt significatives totes les dades aportades com a resum de les obres de construcció de la presa i de la canalització d'aigua fins al poble. També cal destacar el preu de l'obra que va pujar a un total de 38.257.400 milions de pessetes o el que avui dia serien 229.931,60 euros (el preu més o menys d'un habitatge familiar més aviat petit).

La capacitat del pantà (140.000 m³) es va pensar per a una població punta de 5.000 habitants.

Entre altres dades cal destacar el 50m d'amplada de la presa pels 27,45m d'alçada i els 13.000 m³, segons projecte, de formigó utilitzats. ■

CARACTERISTICAS DEL ABASTECIMIENTO DE AGUAS POTABLES A PORT-BOU	
POBLACION	5.000 habitantes
DOTACION	200 litros dia
1.-PRESA (Presupuesto	25,507.873,00 Pts)
TIPO	Gravedad planta curva
LONGITUD	100,00 mts.
LONGITUD ALIVIADERO	50,00 mts.
ALTURA	27,45 mts.
COTA FONDO CAUCE	106,90 mts.
COTA CIMIENTOS	101,55 mts.
COTA ALIVIADERO	127,57 mts.
COTA DE CORONACION	130,00 mts.
CAPACIDAD DE EMBALSE	140.000m ³
DESAGÜES DE FONDO	2 de ø0,60 mts.
ACCIONAMIENTO COMPUERTAS	Manual y electrónico
TOMAS PARA ABASTECIMIENTO	2 de ø0,25 mts.
CAPACIDAD ALIVIADERO	69 m ² /seg.
VOLUMEN DE HORMIGON	13.000 m ³
VOLUMEN DE EXCAVACION	7.000 m ³
2.-CONDUCCION Y DISTRIBUCION (Presupuesto	12,749.527,00 Pts)
CONDUCCION	
LONGITUD	2.905 mts.
TUBERIA	Fibrocemento a presión
DIAMETRO	125 mm.
DEPOSITO REGULADOR	
TIPO	Semienterrado
CAPACIDAD	680 m ³
ESTACION DEPURADORA	
DECANTADOR	
CASETA DE FILTROS	
CAMARA DE MEZCLA	
RED DE DISTRIBUCION	
LONGITUD	4.986 mts.
TUBERIA	Fibrocemento a presión
TOTAL PRESUPUESTO DE LAS OBRAS	38,257.400,00 Pts.

LLENGUA

LLIBRES

EL PUZLE CATALÀ, DE LLIBERT TARRAGÓ

per Cari Oriol Serres

El puzle català d'en Llibert Tarragó es presenta en traducció de l'original francès de Teresa Artigas i es editat per La Magrana. Porta com a subtítol *Crònica francesa d'una descoberta*.

Llibert és fill d'un republicà català exiliat i escriu aquest llibre per contribuir a un millor coneixement de Catalunya, la qual cosa aconsegueix satisfactoriament. Nascut a França (Brive - la - Gaillarde) on resideix. És escriptor i fou periodista a *Le Monde*. Ha fet documentals i és l'editor del segell *Tinta blava*, editorial que tradueix literatura catalana al francès. Entre d'altres obres, destaquen *La rue des camélias* de la Mercè Rodoreda (2005) i la immillorable obra sobre la guerra civil, *Gloria incertaine* de Joan Salses (2007)

El 2003 fundà a París el centre de recerca Triangle Bleu – Documentation et Archives des Republicains Espagnols Déportés de France amb la finalitat de recollir documentació per a la història.

És més que lloable la tasca d'en Llibert Tarragó per difondre el català i la seva cultura i història. Ho fa des de fora –a França- i naturalment, en francès. El fet és que en Llibert Tarragó ha heretat l'origen dels pares exiliats.

Una part molt encantadora del llibre correspon a l'apartat:

Per on entro? La perspectiva, és clar, és francesa. L'autor proposa un viatge a l'inrevés, segons la perspectiva nostra. Per als republicans espanyols, la frontera era la porta de sortida que s'obria, teòricament, a la llibertat. O així

“Portbou és el record d'una Europa dels controls i de les fugides cap a la llibertat”. (...) “Cervera de la Marenda i Portbou no són res més que dos cul-de-sac separats per un túnel, el sud del Sud francès i el nord del Nord espanyol. Les respectives estacions internacionals són els vaixells embarrancats de l'època ferroviària. Avui dia totes dues dormisquegen”.

hauria d'haver estat. En Llibert explica aquests fets als francesos i els invita a “entrar” per recórrer els llocs on va succeir tot allò. Allò que ara és història, però envoltada de sentiments.

D'aquest llibre destacaré dues coses: el nom d'en Llibert i l'apartat dedicat a Portbou. El seu pare fou deportat durant quatre anys i quatre mesos a Mauthausen i allí darrera les filferrades electrificades va prometre que de sortir d'aquell infern i tenir fills, si el

primer era una noia es diria Llibertat i si era un noi, Llibert. La part dedicada a Portbou comença amb l'estació, ja que és la que obre les portes de Catalunya. Això posa de relleu la simbologia que conté, a més de possibles i més probables connotacions emotives per a moltes persones, com és una d'elles l'autor.

Quina és la visió que dona de l'estació i del poble? De l'estació, escullo dos trets: la situació elevada i les seves famoses escales; se n'ha parlat molt d'aquestes escales, però potser mai amb tanta precisió descriptiva. Diu: “Corona el poble disposat com un pessebre en el relleu cobert de matoll, i de les seves entranyes surt una escala sonora. Al final del llarg desplegament de graons, uns plàtans prims guien els viatgers pel carrer estret”. Ja al poble, parla de la Rambla: “que és de miniatura –aquí tot és de miniatura, tret de l'estació i de l'església neogòtica”. El que dona més profunditat al llibre és el moment en què tot mirant la muntanya, l'embarcador...se li obren els records. I aquests el condueixen a l'exili del pare i, en conseqüència, de la família. Quantes vegades no va baixar les escales de l'estació amb la seva mare! Recorda l'expressió del seu rostre: “ la transfiguració joiosa de la ca-

ra de la mare baixant l'escala de l'estació". Ens ofereix una breu, però exquisida definició del Portbou d'aquells temps, record per a ell entranyable, però dolorós també: "Portbou és el record d'una Europa dels controls i de les fugides cap a la llibertat". I del Portbou actual ens fa una pinzellada junt amb Cervera en la mateixa línia dels records; records d'una època ferroviària brillant, internacional:

"Cervera de la Marendà i Portbou no són res més que dos cul-de-sac separats per un túnel, el sud del Sud francès i el nord del Nord espanyol. Les respectives estacions internacionals són els vaixells embarrancats de l'època ferroviària. Avui dia totes dues dormisquegen". Llavors explica un fet curiós. Anaven a dinar a la Fonda de França; ell tenia quinze anys. Va sentir en una altra taula propera que un *home famós* s'havia suïcidat al primer pis. Aquestes paraules l'impressionaren molt, ja que es va imaginar que això acabava de passar. Ara al llibre explica tot el procés de la història del filòsof, la seva mort i l'obra homenatge de Dani Karavan, *Passatges*.

Amb l'allau d'informacions que ara ens arriba sobre Walter Benjamin, és molt significatiu aquest record que ens transmet: ell sentiria aquesta referència en una època de secretisme, fins al punt que quasi no va entendre bé el nom del personatge: Walter Benjamin?

Aquesta al·lusió sense dir-ho directament, ens transporta a la guerra, a l'exili, a la postguerra...i té la capacitat de fer història –la del carrer-

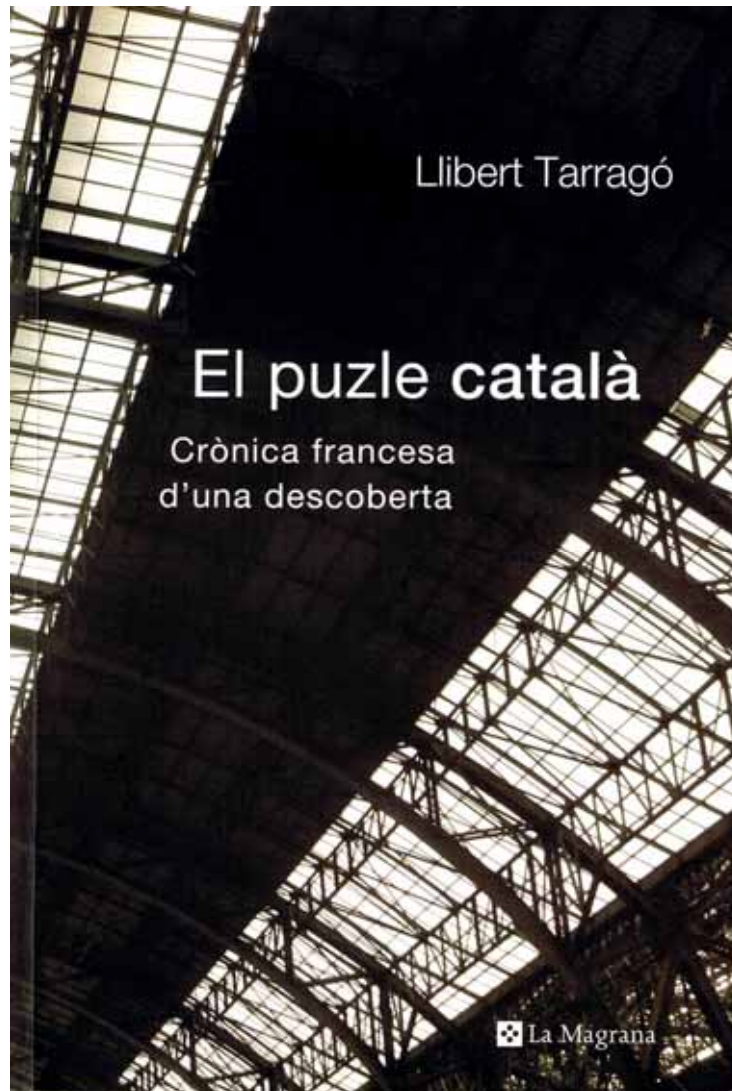
una mort. Sempre indeterminat. Era el temps de la innocència, entenent que l'innocent és aquell que no sap.

L'ànim d'en Llibert Tarragó l'empeny profundament a Catalunya, malgrat ser francès –segons els papers- i que resideix a França. L'exili ha provocat molts casos com el d'ell. L'exili distorsiona les arrels, la identitat. Els papers diuen una cosa i el cor no s'hi acaba de trobar bé. Diu al respecte: "Sobreposant les capes del meu som de qui som sense retop, he arribat a aquest *Puzle*, etapa en la ruta que els pares, catalans de soca-rel i francesos de papers a causa de les circumstàncies, no van poder fer. Cal seguir, i fregar les meves dues pells, assumir una identitat bastarda. Sóc francès de soca-rel i català a causa de les circumstàncies? Si un

no s'espanta, no té per què perdre l'oremus"

El drama viscut pels pares trontolla la serenitat del fill. Un fill que s'ha après aquesta dramàtica història, però també un fill que ha comprès el grau d'angoixa que els seus pares van patir. Ho ha comprès fins al punt que ho ha convertit en una cosa seva, que la portarà sempre dins, molt endins.

I així és el seu comiat: Abraçar-me "a la llengua que penja en el pal de la set" d'Espriu ja és fer un primer bon pas a una plena i definitiva catalanitat. ■

d'aquells anys obscurs i de negació intel·lectual, ja que molta gent ignorava fins i tot el nom de Walter Benjamin. I no hi ha cosa més trista que el no saber.

Passo sovint per davant del lloc on havia estat la Fonda de França, on ara hi ha vivendes. Veig la placa il·lustrativa del fatal desenllaç de Walter Benjamin. Em ve sempre aquest record d'en Llibert Tarragó, tal com l'expressa al seu llibre. No em costa recordar aquell menjador ple de taules, on un noi de quinze va sentir un xiuxiueig que parlava d'una mort. Un home famós,

LA PRINCESA DE L'ALBERA, per Ramon Crusí i Moré

Sota un cel clapejat de nuvolets i per un senderol encatit de fulles de colors virolats, on la balsàmica fortor del romaní i la farigola perfumen l'aire, fa via una fadrina endiuemenjada.

El seu caminar és alegre i airós, com si marqués un ritme de sardana, l'esguard enlairat. Tota ella respira gràcia, goig i simpatia, un encís desconegut. Qui l'ha vist ja no l'oblida. Va cofada amb un mocador groc amb quatre barres vermelles, espadnyes de vetes, porta una cistella al braç amb escollides flors de xuclamel que ha recollit pel camí i un pot de mel obsequi d'un gentil apicultor.

No la coneixia i aixecant-me del socam on jeia, me li vaig atansar encuriós i vaig llucar la poncella més formosa de la contrada.

- Bon dia donzella!. Sóc el vaquer de Can Vuitviles. No et conec i tampoc t'havia vist mai per aquest rodals. Digues-mem qui ets? Ets d'aquí? On vius?

Amb un somriure encisador em contestà:

- Sóc la pubilla de Can Bellesguard i vinc de l'aplec i passo uns dies de sojorn al mas d'en Buda-

llers, un lloc d'on s'albira una gran diversitat paisatgística que sedueix i relaxa l'esperit.

Com un bell somni ella parlava mentre jo encisat l'escoltava. Vaig restar captiu dels seus cabells foscos com la nit; de la seva carona de porcellana i del seu parlar manyac i encisador. Encaterinat em vaig perdre en la immensitat dels seus ulls.

Després d'acomboiar-la una estona vaig sentir com s'acomiadava i, fent un esforç, vaig preguntar-li: - On et podré trobar de nou fadrina?

- Cerca'm a tots els indrets on se celebren aplecs de sardanes o bé en el bell mig dels dos turonets que encerclen el pantà camí de Querroig. Una majestuosa talaia, amb un joliu recer on els esclats de verdor enjoiem el seu entorn, amb un paratge únic, idíl·lic, on la fauna decora amb llibertat i la flora a més a més de perfumada és colpidora. On l'eco ressona dins els plecs de la muntanya amb so de tenora i l'aire passa enjogassat amoixant el pensament. I quan l'ullet del sol s'amaga en el silenci del capves-

pre i s'escolten els suaus i pausats murmuris dels grills i de les granes. Esplendorosa creació empordanesa on Portbou presumeix de gaudir d'aquest bucòlic parc natural.

- No parlis més princesa de l'Albera. Em plau ballar sardanes, fruit de la lluisor del sol, delectar-me d'una àmplia panoràmica on el silenci es trenca quan els bous i les vaques murmuren cançons de pasturatge. Extasiar-me amb les piuladisses dels ocells, gaudir de la gran varietat de sentors, recrear-me amb la vivacitat dels colors de les flors boscanes. Passejar-me per caminals i viaranys plens de molsa verda esmaragda i contemplar la fastuosa natura que sempre riu amb generositat.

Amb alegria li faig una poètica besada a la mà i una forta emoció em somogué el cor i el pit.

Eclipsat per tanta beutat, no li vaig preguntat el seu nom. Esperaré una nova trobada per saber si tot ha estat una bella realitat o bé un somni generós concebut ajaçat sobre un socam de ribera amunt. ■

DES DE LA BIBLIOTECA, per Teresa Puig

El dia de Sant Jordi es va fer la lectura de poemes a la biblioteca duta a terme aquest any per l'amic Enric Peres; fent esment a això, deixeu-me transcriure el poema que, com cada any, ens ha enviat el "mestre":

A VOS SANT JORDI

Catalunya ets terra gran
la història ens ho fa conèixer,
que el nostre país va néixer
al temps que grecs i romans;
i aquell Llach català
que en feu seu el Mar Nostre,
fou un tros més d'aquell vostre
fabulós i bell regnat;
a les Illes i al Llevant
vostra intervenció fou bona,
alliberant-los del jou
dels àrabs bel·ligerants.
Fóreu Senyor de nostra terra
sou encara i aquí esteu present,

vos beneeix la nostra gent
que passar de vos desterra;
Sant Jordi si el vostre suport
ens protegeix permanent,
respirem, sou bo i valent
per a vetllar la nostra sort.
Simó Granollers i Batlle. Sant Jordi 2009.

MAIG

En Robert Krzdlo, establert entre nosaltres, ens ha donat un petit fulletó titulat "De filosoof" (2005-2007) amb poemes seus publicat per la Casa de Cultura de la Diputació de Girona.

I pels alumnes de català: Un volum de 300 pàgines amb exercicis per fer. Gràcies Blanca. En Sergi Zuccelli ens ha donat un atlas i uns quants llibres que anirem entrant.

A més de participar-hi com a artista que és, la Júlia Roca i Perich ens dedica i regala el llibre "*Homenaje a la Mujer Artista*", podeu trobar les seves pintures a la pàgina 249.

Pilar Mallol ens regala "L'home que plantava arbres" de Jean Giono amb traducció d'Isabel-Clara Simó. Es tracta de la història d'un home de muntanya que decideix transformar el paisatge que l'envolta. Un llibre senzill i bonic amb il·lustracions de Francesc Viladot. I l'Antònia Solsona "*Antes de morirme*" de la Jenny Dowham, el diari *The Irish Times* en diu: Un llibre formós i trist, un cant a la vida tot i que el tema sigui la mort i "El conte número tretze" de Diane Setterfield on hi llegim la relació entre dues dones

atrapades pel seu misteriós i terrorífic passat.

La senyora Dolors de Vega Capella (Lolita Vega) ens ha donat els volums ú i dos de la saga "Poldark" de Winston Graham, "El día más largo" de Cornelius Ryan, "Costa ardiente" de Wilbur Smith i "El quinto jinete" del duet Domini-que LaPierre/Larry Collins.

Ferran Vericat ens ha vingut amb una gran donació; n'aprofitem els següents llibres: "La montaña de plata" de Dan Cushman. "Donde las lágrimas están prohibidas" de Alice M. Ekert-Rotholz. "Las más bellas leyendas de la antigüedad clásica" de Gustav Schwab. "Historia de Rusia" d'Edward Krakowski. La biografia "Lincoln, el desconocido" de Dale Carnegie. "Las mujeres que hay en mí" de Maria de la Pau Janer. "El arpa y la sombra" d'Alejo Carpentier. La tragèdia en un acte "El nou Prometeu encadenat" d'Eugeni d'Ors. Els volums 1 i 2 de "El dios de la lluvia llora sobre Méjico" de Laszlo Passuth, "Un hombre contra la muerte" de Caryl Chessman, revisió de la en el seu moment famosa "Celda 2455 Pabellón de la muerte". "Psyco" de Robert Bloch, la novel·la que va inspirar Alfred Hitchcock per fer la pel·lícula "Psicosis". "Un prisionero llamado Jesús" de l'Abad Jean Popot. "Königsmark" de A.E.W. Mason. "Transatlántico" de Gina Kaus. "Kátia" de Lleó Tolstoi. "Enciclopedia de la educación" d'Antonio de Armenteras. "Razas humanas" d'Augusto Panyella. "Enciclopedia de las curiosidades" de Ramón Pujol, sempre hi ha temps per aprendre'n una de nova. "Yo estuve en Stalingrado" de Hans Weest. "El clamor de la montaña" de Yasunari Kawabata. "El jugador de ajedrez" d'Stefan Zweig, "Amor" i "Mis diversos mundos" de Pearl S. Buck. "El vuelo de la reina" de Tomás Eloy Martínez. "El desencuentro" de Fernando Schwartz. "Tan veloz como el deseo" de Laura Esquivel (la de "Como agua para chocolate"). "Luanda, 1936" de José M Mendiluce. "La huelga" d'Adolfo Muñoz Alonso i Enrique Tierno Galván. "Els burgesos catalans"

d'Antoni Jutglar. "La cocina del pescado" de Delia Scarabino. Una curiositat: "La primera Lady Chatterley" de D.H. Lawrence per poder-la comparar amb "El amante de Lady Chatterley".

Als prestatges d'història s'hi guardaran "Los ingleses en su isla" d'Augusto Assia, molt curiós. "Israel, milagro en el desierto" de Terence Priittie. Dins la col·lecció "Viajes Pintorescos: "El Japón", es tracta d'un llibre un xic vell, anys 30 ó 40 amb unes il·lustracions d'aquarel·les molt boniques. A biografies hi trobareu: "L'alba dels primers camins" de Lluís Capdevila, "Don Juan" del periodista Luís M Ansón, "Tots els camins duen a Roma" de Gaziel i 4 volums de les memòries de Sir Winston S. Churchill.

I aquests 4 reemplacen els existents: "Crimen y castigo" de Fedor Dostoiewsky, "Marcos Villar" de Bartolomé Soler, "La Palabra" d'Irving Wallace i "Más fuerte que el orgullo (Orgullo y perjuicio)" de Jane Austen.

Va de viatges, prestatgeria 22: "Todo Toledo. Roma (Vaticà, Capella Sixtina i Villa Este (Tivoli). Roma Año Santo 1975 (4 basílicas). Asís. Menorca. Portugal. Italy (anglès, amb bons mapes). En francès: Ville de Mexico, Rio de Janeiro. Acapulco. Brasil.

JUNY

Ramón Crusi Moré ha donat "Pandora" d'Anne Rice, "El negociador" de Frederick Forsyth, "Putxa misèria!" de Trinitat Satorre i Rafael Arnal, "Espurnes de sang" i "Cita a Belgrad" d'Antoni Serra, i "Traficantes de dinero" d'Arthur Hailey.

Ens ha vingut a veure en Joan Miquel Terraza amb tres bosses de llibres que anem entrant: "Hombres de lluvia" de Maruja Torres, "El lago de las tinieblas" de Ruth Rendell (misteri), "Érase una vez en la URSS" (viatges i aventures de dues parelles occidentals per la Unió Soviètica). "The body" ("El cuerpo") de Richard Ben Sapir, adaptada al cinema i protagonitzada per Antonio Banderas, misteri religiós. Una de pirates: "La taza de oro"

del premi nobel John Steinbeck explica la vida de Henry Morgan el pirata més famós de la història.

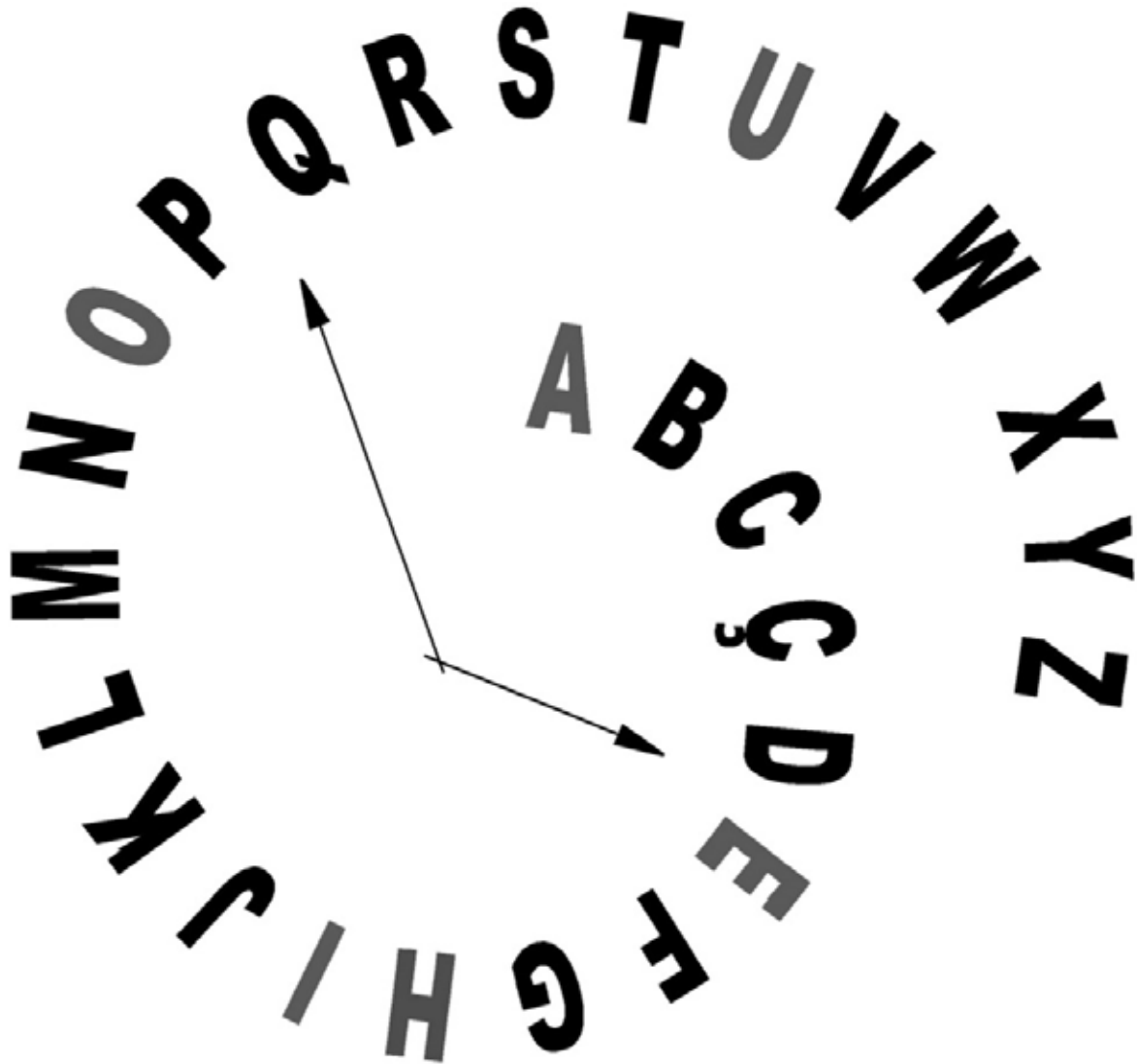
Entren: "Noticia de un secuestro" de Gabriel García Márquez (10 persones segrestades pel càrtel de Medellín), "Camino de Bagdad" de Güneli Gün (novel·la picaresca d'aventures màgiques, captades, demanades en préstec i robades de "Las mil i una nits"), "La casa del trueno" de Dean R. Koontz (morts vivents, al·lucinacions, conspiracions...), "Queenie" de Michael Korda (de ballarina d'striptease a Londres als anys daurats de Hollywood), "La piràmide asesina" de Christian Jacq (un complot per enderrocar al faraó), "Más allá del jardín" d'Antonio Gala (A Palmira li caldrà abandonar el jardí per trobar-se a sí mateixa), "La tribu del fuego" de Michael i Kathleen Gear (2on lliurament després de "La tribu del lobo" sobre els primers pobladors d'Amèrica), "El intermediario" de John Grisham (suspens a l'entorn dels interessos que es mouen en altes esferes de poder). "Madame Bovary" de Gustave Flaubert (drama d'una dona amb aspiracions romàntiques que xoca amb un món mesquí). "La Casa de Dios" de Samuel Shem amb pròleg del enguany desaparegut John Updike. "L'ordenació dels maons" i "Detall d'una acció rutinària" de Manuel de Pedrolo. "Un soñador para un pueblo" d'Antonio Buero Vallejo. "Menón" de Plató. "Eneida" de Virgili. L'anònim "Lazarillo de Tormes". "Marianela" de Benito Pérez Galdós. "El arpa y la sombra" d'Alejo Carpentier. "Cartas de amor de un septenario voluptuoso" de Miguel Delibes. "Kátia" i "Iván el terrible" de Lleó Tolstoi. "Auques i ventalls" de Josep Carner.

"L'escanyapobres" de Narcís Oller. "El nou prometeu encadenat" d'Eugeni d'Ors. "Els catalans i l'esperit bel·licós" de Ferran Sodevila.

I aquest mes de juny l'acabem amb cinema: El dia de Sant Joan la Biblioteca va passar la pel·lícula "Cinema Paradiso" ■

POEMES VISUALS

"TEMPS", per Agustí Calvo

Terminal ADIF Mercaderies
17497 Portbou (Girona)
Telèfon (00-34) 972 390 404 Fax (00-34) 972 390 482
logistica@cadefer.es

POESIA

SOMNIS IMPOSSIBLES, per Renée. (Portbou, setembre de 2008)

He somiat que a la muntanya de Portbou
l'afer dels molins queia en un pou
i que d'un dia a l'endemà
segellaven l'esclatxa del pantà ...
I també anit he somiat
un Portbou ben comunicat
on passava per darrera
la maleïda carretera
i on funcionava de veres
la línia del tren a Figueres ...
I a la platja, qualsevol
podia estar-s'hi com vol,
és clar, educadament
i sense mal pensament,
com persones civilitzades
que a Portbou n'hi ha a palades ...
I he vist, posats a somniar,
uns graons nous per baixar
a la cala del Claper
amb peu segur i lleuger ...
També sense to ni so
he somiat un ascensor
per pujar a l'estació,
quina airosa innovació!
...
Em venia to en grat
quan de cop m'he despertat.
Eren somnis impossibles?
o alguns són potser factibles?
Les coses en aquest món
no seran sempre com són
i és fecunda la utopia
si hom creu en el que somia!

NO OBLIDIS, per Simó Granollers i Batlle

Si en néixer ets tingut la sort
de fer-ho a l'Alt Empordà
assegurat en tants ja
la benaurança i l'amor;
aquesta terra tan vella com el món
ha servat d'aquell principi,
i no accepta cap judici
i no enveja el seu entorn;
pels segles ha ben conservat
i agraint la seva estada
l'estimació tan brava
que el cel ens ha regalat;
que ens ha fet nobles i grans
i ens ha concedit tot l'aire,
d'aixecar els braços enlaire
i de donar-nos les mans;
i per atiar-nos la germanor
ens ha donat la sardana,
que el vent de la tramuntana
espargeix fent-ne ressò.

CANT D'HAVANERES, per Ramon Crusí i Moré

Un pop i un calamar
una perla van trobar,
una barca han comprat
a Portbou s'han embarcat.

Costejant, tot costejant
una cançó van cantant,
amb lletra marinera
amb ritme d'havanera.

Amb lletra marinera
amb ritme d'havanera.

Amb acords de guitarra
un lluç els acompanya,
no manca l'acordió
doncs el toca un seitó.

La gamba riallera
salta per l'escullera,
l'orada fa ballada
lluïnt la seva escata.

L'orada fa ballada
lluïnt la seva escata.

Un dofí bocabadat
a la platja s'ha quedat,
la "Lola" ha corejat
i un cremat ha tastat.

És festa programada
per l'agost esperada,
la vila agraida
a tots ells els convida.

La vila agraida
a tots ells els convida.

REFRANYS CATALANS

*Carn fa carn, pa fa panxa i el vi mena la dansa.
El lloro, com que no té metge, mai no li fa mal el fetge, i sense afanys viu dos-cents anys;
si metge tenia, ni cinc no en viuria.
No és pas l'home ni és pas la canya; és l'esquer el que els enganya.*

CALAIX DE SASTRE

Portbou i el tren de l'exili, per Josep M Loste

Unes 400 persones es van aplegar dissabte 23 de maig, dalt el coll de Belitres, al pas fronterer entre Portbou i Cervera de la Marenda (Catalunya Nord), per

l'aviació que ens amenaçava amb els bombardejos", va recordar la Montserrat Julio, un dels testimonis de la retirada, que ha arribat a Portbou juntament amb 260

persones més gràcies al Tren de l'Exili, que va sortir de Barcelona a les 8.25 hores i ha arribat a les 10.26, 10 minuts abans del previst, a l'última estació catalana.

En aquest viatge simbòlic s'hi van aplegar una nodrida representació de les entitats de recuperació de la memòria històrica, polítics, membres de la societat civil i deu testimonis, ja entre els 75 i els 90 anys d'edat, que varen patir l'exili en la seva pròpia pell. Un cop a l'andana de l'estació i després d'un breu esmorzar, la majoria de presents varen iniciar el camí cap al coll de Belitres, 180 metres de desnivell en uns tres quilòmetres, que

l'any 1939 significava l'últim tram a superar pels milers i milers d'exiliats. "Pensin vostès que més de mig milió de persones varen passar la frontera aquells dies i unes 100.000 ho varen fer pel coll de Belitres", va comentar el conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Joan Saura.

"Des del govern hem volgut que aquest fet no s'oblidi, per això inaugurarem dalt el coll un memorial format per quatre monòlits amb panells informatius i fotografies de Manuel Moros d'aquells dramàtics dies de febrer de 1939", va continuar Saura, que va assenyalar que la tasca del Memorial Democràtic continuarà properament amb la instal·lació de més de 30 senyalitzacions a 17 municipis de l'Alt Empordà. "A més, es tracta d'un acte carregat de simbolisme per la presència de persones que 70 anys van agafar aquest mateix camí de l'exili, com també el de coll de Manrella, coll de Lli o coll d'Ares", va enumerat el conseller d'Interior.

"La frontera estava tancada i vàrem haver de passar d'amagat per la muntanya i baixar al Voló", ha comentat la Montserrat Julio, que l'any 39 tenia 9 anys. "Allí, ens vam separar del pare. Les criatures i les dones a refugis i els homes, a camps de concentració a les platges d'Argelers o Barcarès", va explicar Julio. "Molt trist, molt dramàtic però les coses es van arreglar aviat per a la nostra família. Vàrem tenir una sort especial", ha puntualitzat aquesta exiliada natural de Martoró, que va viure 18 anys a Xile, on va estudiar i iniciar la seva carrera d'actriu. L'any 1961 va tornar a Barcelona.

No hi ha dubte que aquest acte, històric i emotiu, va significar un pas endavant a favor del reconeixement de la memòria històrica al municipi de Portbou. També és pot dir que va fer una diada per avançar cap a un turisme històric i identitari a la nostra estimada població de Portbou. ■

recordar 70 anys després els més de 100.000 exiliats republicans que el va creuar pensament fugint de l'avanç de les tropes franquistes i rumb a una destinació desconeguda. L'acte fou organitzat per Memorial Democràtic i l'Ajuntament de Portbou. "Plovia molt, feia fred i teníem

Els alumnes de cicle mitjà del CEIP Sant Jaume de Portbou finalistes del 14è concurs del Gust per la Lectura, per Ferrana Roldan

Els alumnes de Cicle Mitjà del Ceip Sant Jaume de Portbou: Biel Barranco Espelt, Olga Barranco Martínez, Paula Bonet Pregonas, Eric Castilla Magro, Ainhoa Duran Estévez, Iker García Fernández, Lidia Reyes Pallisera, Yaiza Simón Fiter i Raúl Varcárcel Alarcón, van se escollits finalistes del XIV concurs literari "El gust per la Lectura" (categoria A) convocat pel Departament d'Educació pel seu dossier "Una i una i una... fan deu bruixes".

Aquest dossier és el resultat de la feina de dos trimestres. Durant el primer trimestre els alumnes van llegir amb atenció el llibre *Marduix* i van treballar el seu autor, l'Enric Larreula. Durant el segon trimestre van llegir diversos llibres i contes on un dels personatges fos una bruixa. Finalment per parelles o individualment van elaborar 10 fitxes amb el dibuix de la bruixa i la descripció física, la manera de ser de la bruixa, els poders i encanteris que posseeix i el lloc on viu.

També, dins les activitats del concurs, el passat 19 de febrer ens va visitar a l'escola la bruixa Valeriana que ens va fer una "classe magistral de bruixeria".

El veredict del jurat es va fer públic el passat dimecres 3 de juny en un acte a Barcelona on el CM de la nostra escola va estar convidat. L'entrega de premis es va fer a l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya. Vam assistir a més de l'alumnat, les mares, la regidora d'Educació, Sra. Mónica Díaz, la tutora, Sra. Gloria Sancho i la responsable de la biblioteca Escolar.

L'acte d'entrega de premis va ser molt emocionant tots estàvem esperant, quan, després de les salutacions a les autoritats, la presentadora va anunciar el primer finalista amb aquestes paraules:

El Finalista de la categoria A és un treball que destaca perquè es tracta d'un recull molt ben elaborat, molt ben resolt materialment i estèticament, i que ha estat fet per alumnes de 3r i 4t del CEIP Sant Jaume de Portbou.

Els alumnes van pujar a l'escenari enmig de forts aplaudiments de les altres escoles i cadascun va rebre un diploma, un pendrive, una samarreta i uns contes.

Van quedar molt contents i satisfets per escoltar els seu nom i per haver quedat finalistes entre tantes escoles d'arreu de Catalunya. A mitja part de l'entrega de premis ens van oferir un espectacle de màgia i el nostre alumne, l'Eric Castilla, va ser escollit com ajudant del mag en el número de les

anelles, tot un honor!

Finalment l'escriptor Enric Larreula molt amablement va signar tots els diplomes dels nostres alumnes. Un bonic record!

Felicitem els alumnes que hi han participat en el concurs presentant un treball molt ben elaborat i de gran qualitat. Esperem que aquest treball potenciï les ganes de llegir entre els nostres petits i grans lectors! ■

Premis Llidrac al CEIP de Portbou, per Ferrana Roldan

El passat 2 de juny de 2009, a l'escola de Portbou, els alumnes del Ceip Sant Jaume vam celebrar l'entrega dels IV Premis Llidrac.

Enguany la modalitat del Premi ha estat el còmic amb tema lliure. Durant tot el curs els alumnes del centre han realitzat diverses activitats per aprofundir en el coneixement del llenguatge del còmic. D'aquestes destaquem "El taller de Còmic" a càrrec del dibuixant **Carles Roman** autor del Capità Catalunya i dibuixant de diversos còmics publicats a la revista *Cavall Fort* entre d'altres.

Centrant-nos en el concurs els alumnes de P3 van realitzar una vinyeta on es van autodibuixar i van escriure una bafarada. Els alumnes de P4 i P5 van realitzar dues vinyetes. Els alumnes de CI van explicar una petita història en 3 vinyetes. Els alumnes de CM, CS i ESO ja van realitzar un còmic ben elaborat. Els de CM d'una sola pàgina, els de CS de dues i els d'ESO de tres pàgines.

Va ser molt difícil pel jurat fer la tria dels guanyadors per la gran qualitat dels còmics presentats. Els guanyadors, un per cada curs des de 3r CM a 2n d'ESO, van estar premiats amb un lot de llibres. La resta de participants des

de P3 a 2n d'ESO a l'igual que a tot el professorat i el jurat se'ls va fer entrega d'un llibre.

L'acte de lliurament dels premis va ser molt emocionant i un èxit. Els alumnes estaven molt inquiets esperant el veredict del jurat.

Els còmics guanyadors del IV Premi Llidrac són:

- "Un dia fantàstic" d'Iker García Fernández (3r CM)
- "Maite" de Paula Bonet Pregonas (4t CM)
- "Don Paco" de Serrano Morillas

(5è CS)

- "Super Pep" de Xavi Barranco Espelt (6è CS)
- "Venim des de molt lluny" de Pau Jamás Garbí (1r ESO)
- "Un mal dia" Belén García Fernández (2n ESO)

Volem donar les gràcies a en Carles Roman per ajudar-nos a conèixer millor el món del còmic i a en Pablo Antolín, gerent de CADEFER empresa patrocinadora dels premis. ■

Foto CEIP Sant Jaume

Els catalans cobrarien 2.500 euros més de pensió amb un sistema propi de Seguretat Social

Un estudi del CES atribueix el benefici del sistema de pensions estatal a "l'espoli fiscal" que pateix Catalunya

El dèficit fiscal català abarca tots els àmbits. La Seguretat Social no n'és una excepció, segons consta en un document presentat pel Cercle d'Estudis Sobiranistes (CES). El treball, que porta per títol *El dèficit fiscal del sistema de Seguretat Social Català amb l'administració central*, posa llum a les xifres i arriba a la conclusió que, amb dades de 2007, la diferència entre el que aporten els catalans i

el que reben a través de pensions és de 3.644 milions d'euros, l'1,85% del PIB i el 14,7% dels ingressos aportats al sistema. L'estudi arriba a la conclusió que un sistema de Seguretat Social propi faria que els jubilats catalans cobressin unes pensions raonablement més elevades de les que perceben ara. La pensió mitjana de fa dos anys s'hauria situat en 12.303,2 euros, gairebé 2.500 més que els 9.856,84 euros que van cobrar de mitjana els jubilats catalans. O el que és el mateix, la pensió s'incrementaria

en 174,73 euros mensuals. "Catalunya genera més ingressos a la Seguretat Social que la resta de l'Estat per la seva més alta taxa d'ocupació i per la seva major cotització mitjana", afirma el treball del CES abans d'afegir que "el fet que la pensió mitjana no reflecteixi la major productivitat de l'economia catalana, provoca que aquestes pensions siguin inferiors a aquells que s'obtidrien amb un sistema propi de Seguretat Social". ■

Quatre dones denuncien que van cobrar per acudir a les festes de Berlusconi

Un capítol més en les aventures del primer ministre italià Silvio Berlusconi. Després de les compromeses fotografies a la seva mansió de Villa Certosa o la promoció de models com a candidates a les eleccions europees ara s'hi sumen les revelacions de Patrizia d'Addaro, candidata de Puglia Antes Que Nada, integrada a les files del Pueblo de la Libertad (PDL), al Corriere della Sera. D'Addaro assegura que va ser contractada per un empresari amic de Berlusconi, Giampaolo Tarantini, perquè acudís a la residència del primer ministre a Roma (Palazzo Grazioli) la nit de les eleccions dels Estats Units per 2.000 euros.

Les declaracions de la candidata, aparegudes ahir al diari Il 'Corriere della Sera', ja han tingut repercussió: a la seva denúncia s'afegeix ara la d'altres tres dones que diuen haver estat objecte del mateix tracte per part de Tarantini.

D'Addaro va explicar que un cop acordat el preu va ser traslladada en avió i allotjada en un luxós hotel on la van passar a recollir,

en un cotxe amb vidres foscos on hi havia altres noies, per portar-la al Palazzo. "Em van dir que el meu nom seria Alessia", recordava la jove que no va quedar-se a dormir a la residència del primer ministre i, per aquest motiu, Tarantini només li va pagar la mei-

tat dels diners acordats.

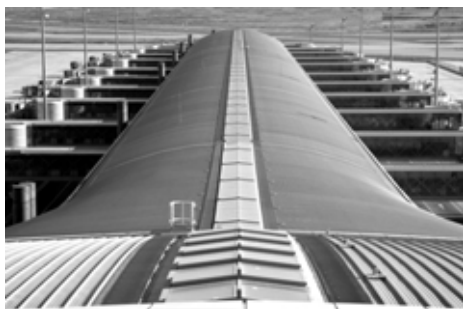
Patrizia D'Addaro ja havia manifestat que no havia estat l'única en ser contractada. En les declaracions al Corriere della Sera va explicar que va ser convidada un segon cop dues setmanes més tard, "aquest cop només amb altres dues noies. Hi havia bufé amb dolços i el pianista habitual. Berlusconi em va demanar que em quedés", reconeixia. Després d'aquestes trobades, D'Addario es va negar a participar en altres

festes perquè Berlusconi no va complir la seva promesa de portar endavant un pla urbanístic a Puglia. La jove denuncia que va patir un robatori a casa seva "on es van emportar discos, l'ordinador, vestits i llenceria". **Tarantini, investigat per corrupció** Silvio Berlusconi ja ha remès una carta al rotatiu titllant de "falsedats" i "escombraries" la informació que publica. D'altra banda, l'advocat del primer ministre rebutja querellar-se contra el Corriere della Sera perquè, fins i tot en el cas que fossin certes les declaracions de D'Addaro, Berlusconi només seria l'usuari final.

Qui sí pot ser investigat és l'home de confiança del mandatari italià, Giampaolo Tarantini, per un delictes d'inducció a la prostitució. Fa uns mesos que està sent investigat per la fiscalia de Bari (al sud del país) per corrupció. D'altra banda, s'estudia si l'empresa que dirigeix, Tecnohospital, ha obtingut els darrers contractes sanitaris gràcies a suborns. ■

Aena continua ignorant la llengua catalana en els noms de les destinacions de la nova Terminal-1 de l'aeroport del Prat

L'obertura de la nova Terminal-1 de l'Aeroport del Prat torna a posar de manifest la inexistent presència del català en la toponímia

als panells informatius del trànsit de vols i als teleindicadors. En un recent estudi de la Plataforma per la llengua, "La presència del català a la toponímia de l'aeroport de Barcelona", es cons-

tatava la situació desfavorable que pateix el català en aquest àmbit. Tot i que des de la Plataforma per la Llengua es va alertar a les autoritats competents d'aquestes mancances, instant-los a revertir aquesta situació, s'ha pogut constatar com en l'obertura de la nova Terminal-1 no s'han corregit aquestes deficiències.

Els topònims de les destinacions que apareixen als panells informatius del trànsit de vols i als teleindicadors només els trobem en llengua castellana llevat dels casos en que no existeix traducció en aquesta llengua, i en els casos en que la forma castellana coincideix amb la forma catalana, exceptuant el cas de La

Corunya, on s'utilitza la denominació oficial en llengua gallega: "A Coruña".

Els casos més destacables d'exclusió de la llengua catalana els trobem en els topònims que designen destinacions de parla catalana i on aquesta és llengua oficial, com en els casos d'Eivissa i Alacant, que tan sols apareixen anunciats als panells i teleindicadors com "Ibiza" i "Alicante". Cal recordar que en el cas de la localitat d'Eivissa, l'única forma oficial del topònim és la forma en català. En el cas de la ciutat de Palma, l'aeroport designa la destinació amb el terme "P. Mallorca", una denominació errònia de la ciutat, ja que l'únic nom oficial és "Palma". ■

La Flama del Canigó arriba a Portbou

Un any més el passat 23 de juny, revetlla de Sant Joan, arribava al nostre poble la Flama del Canigó. Diu així el missatge d'aquest any:

"Benvolguts compatriotes:

Com cada any celebrem el solstici d'estiu, temps de collita i d'alegria, i des del cim del nostre sagrat Canigó portem la Flama encesa a la Foguera mare.

Recordem que el 1659 el Tractat dels Pirineus trencava la unitat de les nostres terres.

Avui, tres cents cinquanta anys més tard, som sempre aquí. La Flama del Canigó simbolitza l'ideal de llibertat i de democràcia de totes les nacions encara dividides i sotmeses.

En el seu himne a la Flama del Canigó, Francesc d'Assis Pujol es-

crivia:

*"Els focs són la guia
d'una flama encesa
que un bell jorn unia
tots els catalans
i avui entrellaça
els pobles germans"*

Aquesta nit la Flama encendrà milers de fogueres com a símbol d'unió de tot un Poble i record de les nostres arrels. Mantenim, defensem i reforcem les tradicions, la cultura i la llengua mil·lenàries que ens agermanen. És el nostre deure.

Amb la Flama del Canigó, ambaixadora de tot un Poble, missatgera d'amor i d'esperança en un futur sempre millor, us desitgem que la nit de Sant Joan

sigui per a tothom una nit de germanor, de pau i d'alegria.

De Salses a Guardamar i de Fraga a Maó: Visca la Flama del Canigó!. Visquin les Fogueres de Sant Joan!. Visquin els Països Catalans!" ■

Foto Gubert

X Trobada de Puntaires a la Rambla de Portbou

El passat 12 de juliol va tenir lloc a la Rambla de X Trobada de Puntaires. Aquesta és una activitat organitzada per les Puntaires

puntaire. Els objectius d'aquesta organització cívica són els següents:

1. Promoure, coordinar i intensificar els esforços comuns per a l'estudi, la pràctica i la millora de la qualitat de les puntes fetes al coixí i l'agulla, tant en el que es refereix a tècniques antigues com a tècniques actuals.

2. La difusió d'aquestes

tècniques en suport a les puntaires per mitjà de butlletins d'informació dedicats a tots els membres de l'Associació.

3. Donar suport, estimular i organitzar, si és possible, exposicions de puntes de caràcter nacional i internacional i col·laborar en totes aquelles manifestacions artesanes en què l'art de les puntes tingui cabuda.

4. Donar suport a trobades de puntaires a tot Catalunya. L'Associació s'ocuparà d'organitzar cada any la "Diada de la Puntaire".

5. Establir relacions amb escoles de puntaires, centres professionals, institucions i associacions afins, nacionals i internacionals. També s'establiran relacions amb museus d'arreu on l'artesanía de les puntes estigui representada.

6. Procurar que les relacions entre puntaires i persones afins es desenvolupin amb tota harmonia i amb esperit de bona convivència, i establir-hi una estreta relació en defensa dels propis interessos.

7. Per millor coneixement de les tècniques, s'organitzaran periòdicament cursos a càrrec de professionals, així com també s'establiran beques encaminades a facilitar estudis per millorar la qualitat.

Cap associat ni directiu no podrà fer ús de l'Associació per a fins polítics i privats. L'Associació en cap cas no tindrà finalitat lucrativa ni política. ■

Foto Gubert

de Portbou amb la col·laboració de l'Ajuntament.

L'Associació de Puntaires de Catalunya està posicionada al capdavant de les associacions de puntaires a nivell estatal. És una organització sòlida i dinàmica, amb més de 3500 associats, i amb voluntat de mantenir, enfortir i donar a conèixer l'esperit renovador que es respira a l'àmbit

30 anys d'Ajuntaments Democràtics

El passat dia de Sant Joan, festa Nacional del Paisos Catalans, la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Portbou va organitzar l'acte de celebració dels 30 anys d'Ajuntaments Democràtics a la sala municipal Walter Benjamin.

A l'acte van intervenir l'Alcalde de Portbou el Sr. Antoni Vega, la Sra. Mireia Mata com a representant de la Generalitat de Catalunya, el Sr. Joan Gubert i Macias, 1er Tinent d'Alcalde i Regidor de Cultura i el Sr. Jordi Font Director del MUME. Així mateix van assistir tots els alcaldes i regidors del municipi dels últims 30 anys.

Es va entregar als assistents un pin commemoratiu de l'efemèride i l'acte acabà amb un brindis de la celebració. ■

Foto Gubert

X Curs Internacional de Cant i Música de Cambra de Portbou

Durant la setmana del 5 al 12 de juliol es va celebrar, coincidint aquest any amb el 25è aniversari de La Coral, el X Curs Internacional de Cant i Música de Cambra de Portbou, organitzat per La Coral Mixta amb la col·laboració de l'Ajuntament i els patrocinadors següents: CADEFER, Consorci

Port de Portbou, Centre Estètica Mònica, Hostal Restaurant Costa Blava, Perruqueria Sílvia, Bar Voramar Cafeteria, Finques del Mar Carles Moré Solsona i Ca La Feli.

El Curs, que ja ha arribat a la seva desena edició, compleix totes les expectatives en quan a

alumnes, professors i metodologia pràctica i teòrica.

Es tracta d'una activitat de La Coral consolidada i que dona a conèixer Portbou a tot Catalunya des del punt de vista cultural i musical. ■

Comença la remodelació vial del Passeig de la Sardana

A finals dels mes de juny, van començar les obres de reforma de

la viabilitat del Passeig de la Sardana de Portbou.

Segons fonts tècniques es tracta d'una petita reforma que dona més importància al vianant i al usos comercials de la zona, quedant el trànsit rodat reduït a un sol carril unidireccional cosa que entre altres solu-

cions garanteix la viabilitat, la seguretat i la millora del passeig. Cal apuntar, també, que no és la primera vegada que els vehicles circularan per l'interior del vial davant de les façanes.

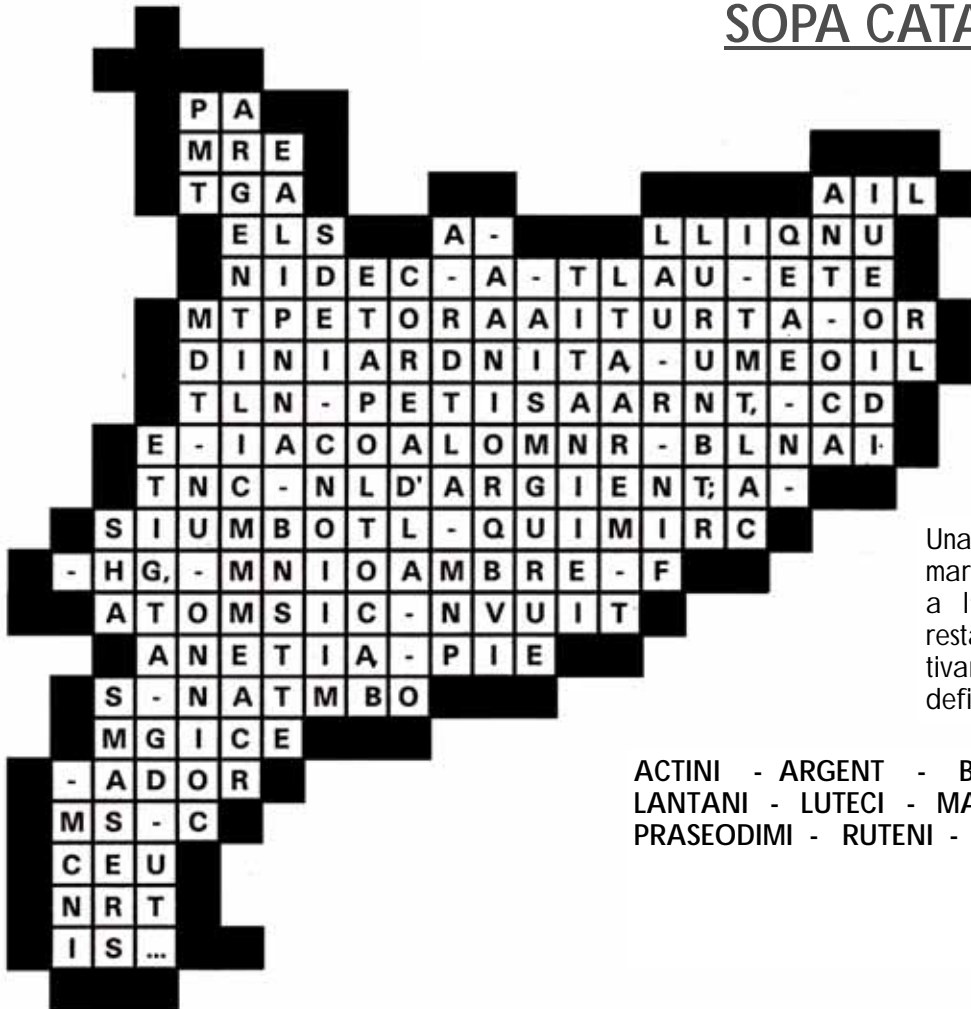
Lamentem, però, des d'aquestes planes el sentit, podríem dir, "polític" que s'ha donat a aquest projecte. Des del Full creiem que tot aquest enrenou no era necessari i que, després de més de 30 anys, ja era hora que el passeig comences ha remodelar-se per tal d'adequar-lo a les noves situacions, normatives i prioritats actuals. ■

Foto Gubert

PASSATEMPS EL FULL

SOPA CATALANA*

Una vegada hàgiu re-
marcat totes les paraules
a l'encasellat, amb les
restants, llegides correla-
tívament, obtindreu la
definició d'una d'elles.

ACTINI - ARGENT - BISMUT - FRANCI
LANTANI - LUTECI - MAGNESI - MERCURI
PRASEODIMI - RUTENI - TÀNTAL - TITANI

ESCACS PER R. CRUSÍ I MORÉ – Mestre Internacional de la ICC –

Partida Jerofeew - Voltolini (correu 1986-87,
defensa siciliana)

Juguen negres i fan mat en 2 jugades.

* Passatemps extret i publicat amb permís de la revista
"l'Oci – la diversitat en passatemps –"
Podeu fer la subscripció trucant al tel. 609 63 51 90 o per carta a
ASSOCIACIÓ CATALANA DE PASSATEMPS (A.C.A.P.)
Apartat de Correus 50 – 17486 Castelló d'Empúries

Solució : Mercuri
Solució : 1. e8 d7
2. e5 x g6
#f6#
h5 g6

INFORMACIÓ

Podeu enviar els vostres escrits a l'adreça Passeig de la Sardana 3, 2n. pis - 17497 Portbou, o bé al correu electrònic elfull@wanadoo.es, o al fax (00 34) 972 390 331, amb una llargada màxima de dos fulls Din A4 a doble espai.

El Full sempre es reserva el dret de la publicació per raons temàtiques o d'extensió.

S'accepten pseudònims sempre i quan vagin acompanyats de nom i cognoms, núm. document d'identitat, adreça i telèfon de contacte.

El Full només respon de la secció Editorial, Calaix de sastre, Passatemp El Full i Records del passat. Els altres escrits i ninotalles són responsabilitat dels seus propis autors.

**Llegeix i col·labora amb El Full.
El teu mitjà cultural d'expressió.**

El Full a Internet:

Al web de l'Ajuntament de Portbou

www.portbou.cat

o bé a

GironaNoticies.com

connecta't al nou diari digital de les comarques gironines

El Full s'imprimeix amb paper ecològic lliure de C.F.C.

EL FULL

Publicació Catalana, Independent, Cultural, Trimestral i Gratuïta.

DIPOÏT LEGAL:

GI-565-1999

EDITA:

Amics de Portbou

DOMICILI SOCIAL:

Avinguda de França 67
17497 Portbou - Catalunya

CONSELL EDITORIAL:

Joan Gubert i Macias, Maria Juandó i Llimona, Josep M. Loste i Romero, Fèlix Balanzó i Guerendiain i Jordi Banyeres i Barril.

MAQUETACIÓ I FORMAT:

Joan Gubert i Macias

Amb la col·laboració de

Ajuntament de Portbou

Diputació de Girona

SUMARI

NINOTALLA

2

EDITORIAL

El compliment dels drets lingüístics depèn de tots

3

Quin Portbou volem?

3

CARTES AL FULL

Les meves companyes de generació

4

En resposta a CiU en relació a la sala polivalent

5

Tornarà Portbou a tenir futur?

5

Pensions, pensionistes i jubilacions

6

Una emotiva trobada

7

OPINIÓ

Patapum

8

Futbol a Bordeus

10

Plaques de matrícules

11

Estic preocupat, decebut i indignat

12

La premsa

12

Los Angeles i les no-ciutats del futur

13

Puigcerçós i la independència

14

Catalunya, Europa i el neocentralisme insaciable

15

Qüestions de llengua

16

El cas Cristiano Ronaldo i els abusos antisocials

17

La vida desnonada

17

Pintures i pintoretetes

18

L'ENTREVISTA

Francesc López

19

DOCUMENTS HISTÒRICS

"*Características del abastecimiento*" d'aigües a Portbou

20

LLENGUA

El púzele català, de Llibert Tarragó

21

La princesa de l'Albera

23

Des de la Biblioteca

23

POEMES VISUALS

Temps

25

POESIA

Somnis impossibles

26

No oblidis

26

Cant d'Havaneres

26

CALAIX DE SASTRE

27

PASSATEMPS EL FULL

Sopa Catalana

33

Escacs per Ramon Crusí i Moré

33

SUMARI

34

RECORDS DEL PASSAT

35

NINOTALLA

36

RECORDS DEL PASSAT

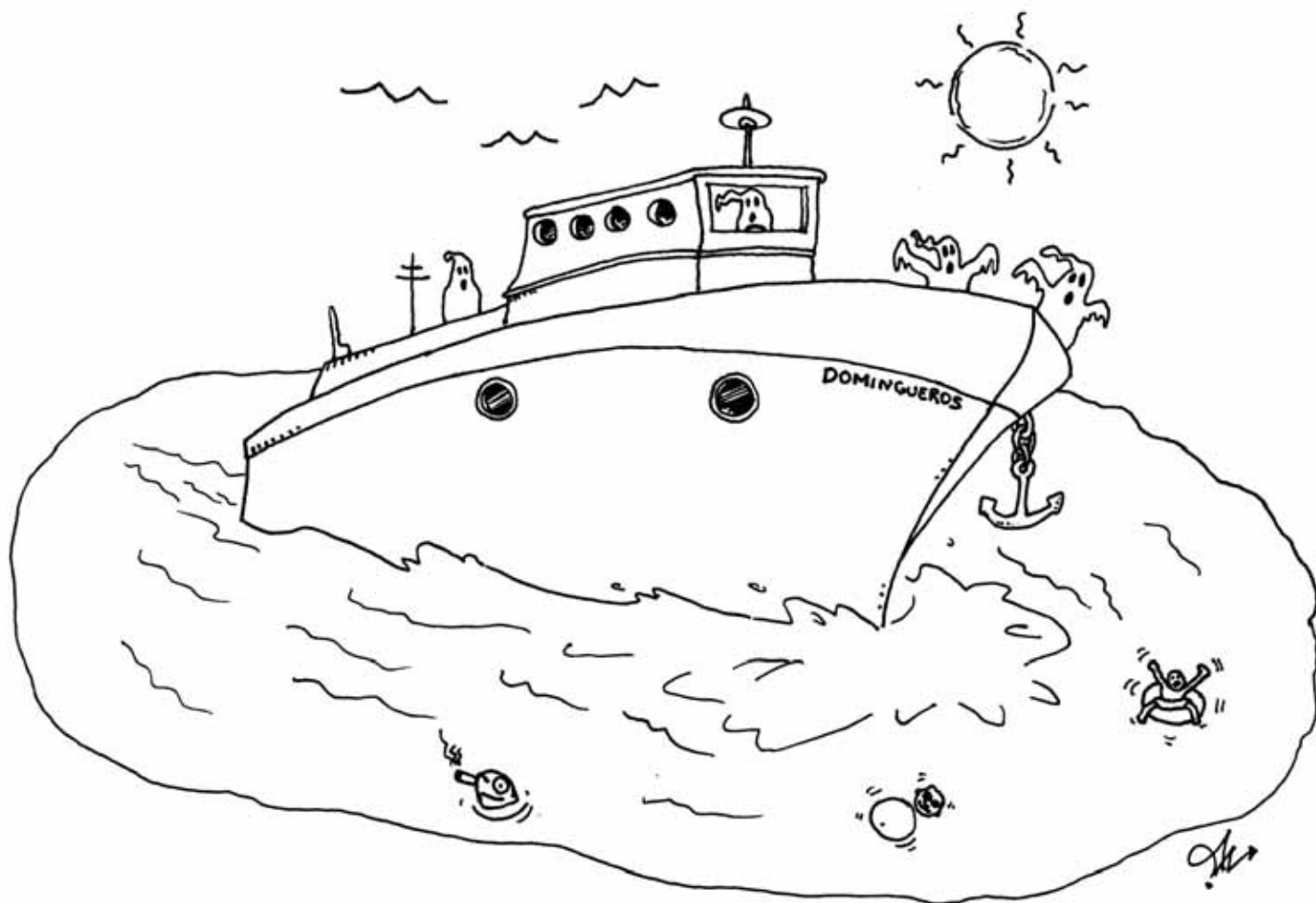
Convoi de la Creu Roja britànica de París a Portbou per Tolosa. Fotografia realitzada el dia 6 de juny de 1936 a les 5 del matí a les andanes franceses de l'estació de Portbou. Fotografia de Margaret Michaelis (1902-1985)

Passeig de la Sardana 11, 17497 Portbou (Girona)
Telèfon/Fax (00-34) 972 390 712
portdeportbou@telefonica.net

CONSORCI PORT DE PORTBOU

NINOTALLA per Joan Martín Rubio

serveis editorials
disseny i comunicació gràfica
preimpressió i impressió
serveis de reproducció digital

m **gràfiques montserrat**

T. 972 500 344
www.grafiquesmontserrat.com

l'orientem